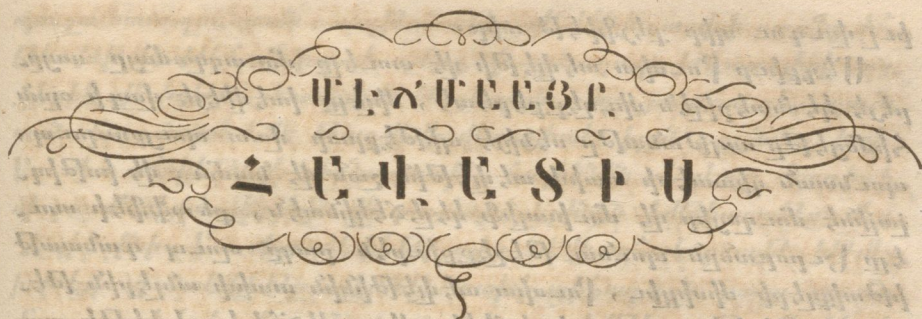

ՄԷՆԵ 1. (1 8 5 3) ՃԻԼՏ 10.
ԱՂՈՍՏՈՍ 1. ՕԴՈՍՏՈՍ 1.

ՀԱՎԱՍՏԻԱԼԹԻՐ, ՏԱԽԻԻԻՅԻ:

ԿԵԶԵՆ ԹԵՄՈԼՂՈՆ ՕՆ ԻՔԻՆՃԻ ԲԱՂԱՐ ԿԻՆԻԼ . ՃՆՆԻԿ ՊԱՍԸ ԼԵԹԵ ԱԿԻՐ ՄԵՃԼԻՍԻ ՈԼՄՈԼՄԻ ՕՂՈԼԱՅ , ՎԻԼՔԵՐԱՅԸ ՍԱԱՐԱԿԵ ՎԵ ՀԱՂՐԵԷ , ՎԵ ՄԻԼԹԵԱԿԵՐԱՆ ՎԵ ԱԿՆՈՒԵԿԵԱՆԸ ՍԱՅԻՐԵՅԻ ՏԵՎԼԵԹՐ ԱԿԵԵ ՕՐԱՏԱ ՄԵՎՃՈԼՈՒ ՕՂՄՈԼՎԵՐԱՐԸ ՀԱՂԵՍ ԳՈԼՍԻԱ ՄԵՍԵԼԵՍԻ ԻԼՂԵՐԻՆԵ ՎԱՓԻՐ ՄԻԼՂԱՔԵՐԵՐԵ ՕՂՈՆԱՐԱԿ , ԲԵԱՖՖԵԻ ԹԵԱԿԱՅԸ ՍԱՂԹԱՆԱԹՐ ԱՆԵԽԵՅԵ ՆԵՂՐ ՕՂՈՆՄԱԿ ԻԼՂԵՐ ԱԿԻՐ ԳՐԹԱ ԻԼԱՆՆԱԿ , ՎԵ ՍՈԼԵԼԸ ԵՃՆԵԱԿԵՅԵ ԿԵՕՆՈՒԵՐԻԼԵՔ ԻԼՂԵՐ ԱԿԻՐ ԳՐԹԱ ՄԻԼՂԵՔԵՐԵՐԵԻ ԲԵՍԻԵ ՎԵ ԳԱԹԻԵ ԹԱՆՂԻՄ ՎԵ ԻՄՂԱ ՕՂՈՆԱՐԱԿ , ԻԼԱՆՆԱԿԵՅԻ ՄԵՂՔԻԼՐ ԱԿԱՄԱ ՕՂՈՆՈԼԱՅ ԵԹՐԱՖՈԼԵՔՆԱՖԵ ՏԱՂՐԹՐՄԸՆՆ , ՎԵ ՄԻԼՂԵՔԵՐԵՐԵԻ ՄԵՂՔԻԼՐԵ ՏԱԽԻԻ ԵԼԵԻԼԵՐԵ ՎԵՐԻԼԱՅ , ԳՈԼՍԻԱ ՏԵՎԼԵԹԻՆԵ ԿԵՕՆՈՒԵՐԻԼԵՔՈՒՅՐ ՕՂԱՆ ՏԱԽԻԻ ԼԵՍԹՐԻԱ ՏԵՎԼԵԹԻՆԵ ԻՀԱԼԵ ԳՐՐՆՄԸՆՆ ՕՂՄՈԼՂՈԼ ԻՍԹԻԼԱԿԱՐ ԳՐՐՆՄԸՆՆ ՍՐՐ : ՇՈԼ ՄԱՍՈՒՏ ՀԱՂՎԵՐՆԱՒ ՏԵՎԼԵԹՐ ԱԿԵԵՆԻՆ ԻԱՐԱՂԵՅԻՆԻԻ ԻՆԱԱՖ ՎԵ ԻԹԽՈՒԱԼ , ՎԵ ԻՈԼԱՍՈԼՍԵՅԵ ՉՕՐ ՈԼ ՉՕՐ ԻԼԵՍԵՖ ԻԹՄԵԿԵ ՃԻՀԱՆՐՆ ԱԿԻԼԻԻԻ ԿԻԱԿԻ ՎԵՔ ԱՂԱ ՀԱՂ ՎԵ ԻԿԹԻՐՈՒՐԸ ՕՂՄՈԼՂՈԼ ԱՂԵՔԵԱՐ ԻՔԵՆ , ԵԻՆԵ ՀԵՐ ՏԻԼՐԻԼ ՄՈԼԱՄԵԼԱԹՐ ՍՈԼՀԻԵԵՅԵ ՄԻԼՏԱՎԼԵԹ ԻԹՄԵՍԻ , ՈԼՄՈԼՄԻ ՏԻԼՆԵԱՅԵ ՎԵ ՄԵՍԵԼԵԹԵՐԵ ՄԻԼՂԵՔԵՐԵՐԵՐԵՐԵ ՕՂԱՆ ՍՈԼԵԼԸ ՄՈԼԱՂՎԱՄՈՅԵ ԱԿԻԼԵ ՄԻԼՃԻԱԿԻ ՀԱՅՐԵԹ ՕՂՄՈԼՂՈԼ ՎԵ ԹԵՎԱՐԻԼԵՐՈՒՏ ԱԿԻԼԵ ԵՄԱՍԿԻ ՆԱՍԻՐ

իւր վուգու պիր քէյֆիւթ տիր :

Մէզքիւր Մուսիա տէվլէթի վէ տուէլը մուագգամայը սայը
բէյէ կէօնտէրիլէն միւզէքքէրէտէ , միլէլը իսէվիէյէ վապի օլան
հիմայէթը սալթանաթը սէնիլէ պիթէքրար վառ պուշրուլուպ ,
պունտան զիատէսի տախի տէվլէթին շան վէ նամուս վէ իսթիպ-
լալինէ մուզայիր վէ մուխալիֆ կէլէճէկինտէն , քեաֆֆէի տու-
էլը Լըրոբանըն պունա թէշէքքիւրէն ըսող օրուպ գանասաթ
իթաիրէրի միսիլիւ , Մուսիա տէվլէթինին տախի անլէրին թէ-
վասսիւթի իլէ գապուլ իտէճէկի , վէ օլ վէճհիլէ տէվլէթէ պա-
րը աղիմ օլան շու զայլէնին տէֆ իւ իզալէսիլէ իտտէի սուլ-
վէ առայիշ վապի օլաճաղը էրպաղը վուգուֆ վէ բօլիթիգանըն
մէ մուլու գավիսի տիր . բապպիմ խայրլըսըն իհասն իլէյէ , պիլ
շու գատարընը ֆէհմ վէ իարաք իթմէլիլիզ քի տէվլէթը ալիլէ-
նին իպթիտատէն թարիդի ինսաֆ իւ իթիտալէ մէլ իթմէսի ,
նէ առէմը գուտրէթինտէն վէ նէ տախի տայրէի հագգանիլէթ
տէն տըշարը օլան պիր տէվլէթին թէսալ իւթիւնտէն գօրգմու
սընտան տըր , իլըս քէմալը թէպաա բէրվէրլէք սալթանաթը սէ-
նիէնին սէմէրէի խայրիէսինտէն տիր քի էսնայը մուհարէպէտէ
զարուրի իւր վուգու օլան խասարաթ վէ զիանաթտէն պիլճիւմ
լէ թէպաա վէ պէրայայը , վէ թիճարէթ , վէ զըրաթէթլէրինի վէ-
գայէ իթմէք գաղիէի միւսէլլէմէսինէ մէպնի տիր : Պունու բա-
նա պիլէրէք ֆէրէպէի զիմմէթը ուսպուտիլէթ վէ միւզթիզայը
խուլուս վէ սատագաթ տուայը խայրիէի սալթանաթը սէնիլէ
պիր գաթ տախի տէվլամ վէ մուվաղէպէթիմիլ լազլմ կէլէճէի
պէյանիլլէ իլաննամէի մէզքիւր տախի պէր վէճհ աթի մէճմաա
մըպա տէրճ օրուսուր :

Լիվալը հալէյի Ռիպէյիլի քէրը սաաթիլիլէ , վէ կէրէ Ռիմալիլի մանրու-
սէի հաղըլիլը շահանգաթ նէլլի Ռիգիլիլայը իրաթի սէվիլիլի ճէնալը Ռի-
լի-թէսնիլիլ օլան իլաննամէ քի :

Պաղը խուսուսաթտէն տօլայը տէվլէթը ալիլէ իլէ Մուսիա
տէվլէթի պէյնիմաթ մուվաֆապաթ հասըլ օլամամասը ճիհէթի
իլէ , Մուսիա տէվլէթի տէվլէթը ալիլէ իլէ միւնաթէպաթը բէս-
միլէսինի գաթ իթմիլ , վէ տէրը սաատէթտէն սէֆարէթինի տա-
խի գալուրըմը օրուզընտան , վէ տէվլէթը միւշարալէհանըն
պէրրի վէ պահիլի թէտարիքէաթը քիւլ իլէսի տախի մէյտանտէ

պուլունտու գունտան, սալթանաթը սէնիկէնին տախի սարֆը ին-
թիաթի վէ թէհաֆֆուղի օլմագ իւզըն պազը թէտապիրի տա-
քերիէ վէ իսթիհքեամիյէ թէչէպպիւս պուլուրտուղի, պուն-
տան մուգ տառէմ ձէ թագվիսի վէգայիտէ իլան գըլընմը խտի:
Տուսիա տէվէթիլէ միւնապաթը հալիէնին սէպէպը հագիգի-
սի բուժ քիլիսալէրինին վէ բուհպանլէրինին իմթիազաթը մէզ-
հէպիէսինի, Տուսիա տէվէթի պիր նէվի ահտէ բապթ իթմէք
իսթէլուպ. տէվէթը պիլիէնին տախի պիհագ գըն բազը օլմա-
մապը գագիյէսի տիր: Հայ պու քի պու իմթիազաթը մէզհէպի-
յէ թա ձէնէթմէքեան Պաթիհ Սուլթան Սէհէմէտ խան հագ-
րէթէրի թէրաֆիլէրինտէն իհսան պուլուրուպ, սէլաթիլին մու-
ղիէ հաղրաթը ասրըրէրինտէ տախի, սըրասիլէ իպգա վէ թագ-
րիր օլունմուշ. վէ թէրաֆը էչըէֆը հազըթթը փատիշահիտէն
տախի, էսրաֆը իւզգամիլէրինին իսրը ալիսինէ իգթիֆաէն քէզա-
լիք թատաիգ վէ թէնիտ պուլուրմուշ օլտուղունտան, վէ սալ-
թանաթը սէնիլէնին պէօյլէ կէնտիւլիկինտէն իհսան պուլուր-
մուշ օլտուղու իմթիազաթը գատիմէյի պօզմագլըգ հիչ պիր վա-
գըթուտ քիմնէնին խաթըրնա պիլէ կէլմէտիլինտէն, պէօյլէ պիր
մատտէի մուգարրէրէտէն տօլայը տէվէթը ալիլէնին պիւթիւն
ալէմէ թէմինաթ վէրէպիլէձէկի միսիլ իւ Տուսիա տէվէթինին
մէվզուու պահա խոխան շուպէհաթը արիգէսինի էզալէյէ քեա-
ֆի պիր սիւրէթը թէմինիլէտէն տախի իսթինքեաֆ պուլուրմա-
վը օլտուղու, վէ պիր տէվէթին թէպաապընտան օլուպ, պուն-
ձա միլիօն նուֆուսի ձամի օլան պիր միլլէթին իմթիազաթը
մէզհէպիլէսի իւզէրինէ ախէր պիր տէվէթիլէ ահտ ըհնկինտէ
եախօտ գուվլէթինտէ պիր սիւրէթը թանգիսիլէ իձրա խլէմէք
միւթահիւտ օլաձագ տէվէթին իսթիգլալինէ, վէ հուգուգու-
հիւրիւմէթը մէչրուէսինէ թօգունաձաղը ճիհէթիլէ պէօյլէ պիր
չէյին էաքրլամայաձաղը պիտտէֆաթ տօսթանէ վէ խալիսանէ
պէյան օլունտուղու հալտէ պու մատտէ իւզէրինէ պու քիւթ-
պէ ըսրաք օլունմագ իձապ իթմէզ իքէն Տուսիա տէվէթի եինէ
աալաւնտան ֆէրաղէթ իթմէյէրէք հաթտա պու տէֆա Լֆ-
լագ վէ Պաղտան մէմէքէթիլէրինի մուվագգաթէն զապթ վէ
իսթիլա իթմէք իւզըն Տուսիա ապէրինին Տրութ նէհրինի
մուրուր իթմէսի սալթանաթը սէնիլէյէ պիր հայրէթը մուէտաի-
լէյի միւսթէլգիմ օլմուշտուր. վէ պու վէձհ իլէ թէձալուղու
հուտոււ քէյֆիէթի, ուհուտու մէրիլէյէ մուխալիֆ օլտու-

դուռնոսն, ուսուլու տուէլիտէն օլտուղու իւզը, պու հարա-
քէթ իւզէրինէ տէր հալ բրօթէսթօ խալմիշ տիր. հանի մուա-
հէտաթէ մուզայիր պէօլէ պիր քէյֆիէթին, նէզոր տէվէթը
ալիյէտէ գապուլ օլունամայաճաղը տուէլի ֆախիմէյէ պիր սիւ-
րէթը ըէսմիյէ վէ ալէնիյէտէ օլարագ պիւրիւրմիշ տիր:

Չիւնքի տէվէթլէր պէյնիստէ պիր պիրինին թէմամիյէթ
միւլէ վէ իսթիգլալի հագգընտա ուհուտի միւնագըտէ իգթի-
ղասընճա պիր նէվի քէֆալէթի միւթէգապիլէ վէ միթէսէլիլէ
պուլունտուղունտան, պու միսիլիւ պէօլիճէք տալալէր զու-
հուրինտէ ճիւմլէսինին ինչումանը ըէյ վէ մարիֆէթի ուսուլու
ճարիլտէն օլարագ իւսիա տէվէթի թէրաֆընտան տախի ասը
միւրատ, տէվէթը ալիյէ իլէ մուհարէպէ սիւրէթի օլմայարագ
հուսուլու մաթլապէ գատար Լֆլագ վէ Պուղտան մէմլէքէթ-
լէրինի ըէհն թարիգիլէ ելինտէ թուլթաճաղը իլան օլունուպ,
տէվէթը ալիյէյէ ճիւմլէ տուէլը ֆախիմէ թէրաֆընտան պիւա
իսթիսնա տէրէճէ տէրէճէ իզհարը էֆքեարը տօսթի օլունմասը
իլէ պերապէր իչլէրինտէն ինկիլթէրա վէ Ֆրանսա տէվէթլէ-
րի իսէ տուէլը պահրիէտէն օլտուգլարը հայսիլէթիլէ, սալթա-
նաթը սէնիյէյէ գուվլէի իսթիննատիլէ վէ իթիմատիլէ օլաճագ
վէճհիլէ տօսթլուգ վէ խայրիսահլըգլարընն էսէրը ֆիլիսինի
տախի կէօսթէրմիշ օլտուգլարընա պինաէն, տէվէթը ալիյէ
տախի տուէլը միւշարալէյհիւմ իլէ հասպէլ ուսուլ մուխապէրէ
իթմէքտէ օլուպ, հէր նասըլ օլտա սալթանաթը սէնիյէ իսթիգ-
լալը ալիսինի, վէ հուգուգու հիւքիւմտարիսինի իիլալ իտէ-
ճէք պիր թէքլիֆի գապուլ իտէմէյէճէկինտէն, մասլահաթըն
նասըլ ըէնկ քէսպ իտէճէյի աղնաշըլլնճայա գատար, տէվէթը
ալիյէ կէնտի մուհաֆաղասի իչիւն թուոնա սէվահիլինտէ վէ կէ-
րէք Ընաթօլու հուտուտլարընտա պիր հիյէթը մուսալլահա իլէ
տուլումագլըղա իթթիհատը արա իլէ գարար վէրմիշ տիր. իչթէ
Բուսիա տէվէթիլէ միւնաղանըն սէպէպը ասլիսի, վէ մասլա-
հաթըն հալը հաղըրը պու սիւրէթտէ օլարագ, թէրաֆը տէվ-
լէթը ալիյէտէն իսէ կէրէք հէր աիւրիւ լաղըմ կէլան թէտա-
պիրին իճրաորնա, վէ կէրէք ասաքիր վէ միհիմմաթճա վէ իս-
թիհքեամաթճա իգթիզու իտէն քէյֆիաթէ լայրգիլէ հիմմէթ
վէ տրգգաթ օլունմագտա օլմաղլա, սալթանաթը սէնիյէնին
հէր սընըֆ թէպաասընա կէօրէ վէզաիֆի գիմմէթ կէնտիւ հալ
վէ ըահէթլէրինտէ պուլունարագ, վէ մէսալիհի մախսուսէ վէ

զերաւթ վէ թիճարէթլէրի իլէ իշթիլալ իտէրէք թէրաֆը տէվ
լէթը ալիէտէն կէնտիւլէրինէ հէր նաւըլ էմրիւ իրատէ պույ-
րուլուր իսէ անը իճրայէ մէսարաւթ իթմէքտէն իպարէթ տիր :

|| ուգատտէմաթը մէշրուհէտէն միւսթէպան օլտաղը վէճհ
իլէ իստիա տէվլէթինին տավասը, հէր նէ գատար բու մլարըն իւ
թիազաթը մէզհէպիյէսի իւզէրինէ իսէ տէ, պունտա բու միլլէ-
թի բուէսասընըն վէ կէրէք էֆրատընըն գաթիա մէտիսէլ վէ մա-
լիւ մաթլէրի օլմայարագ, հաթտա կէնտիւլէրինին տէվլէթը մաթ-
պուէլէրինտէն հէր ճիհէթլէ մէմնունիլէթ վէ շիւքրանիէթլէրի
տախի պէր քէմալ իքէն, պէօյլէ պիր տավանըն մէյտանա չըգա-
րըմասընտան բու միլլէթինին հէր քէստէն զիատէ միւթէէսար
օլտուգլարը տախի նէզար սալթանաթը սէնիէտէ թիւթպէի թահ-
գիգտէ օլմաղիլէ պու մատտէ մինասիպէթիլլէ անլէրէ աւլա
նազարը ատավլէթլէ պագըլմագ լայրգ օլմայուպ, Վիմէնի վէ
Վաթուլլէ վէ Վրօթէսթան վէ Նահուտի թայիֆէլլէրի, վէլինի-
մէթը պիմիննէթիմիզ փատիշահըմըզ էֆէնսիմիզին նասըլ սա-
տըգ թէպասար իսէլէր բու մլար տախի այնիլլէ օլսիւրէթտէ
պուրընտուղընտան հէր քէս պիրպիրիլլէ հիւսնիւ մուաշէրէթ
իթմէք, վէ պիրպիրի ալէյհիտէ ատավլէթքէպրանէ հարաքէթ
իթմէմէք վէ էլհասըլ էհլը իսլամ վէ կէրէք սայըր սուսուֆու
թէպաայը տէվլէթը ալիէ պիրպիրլէրինէ մուամէլլէի ըլֆգիլէ
իճրա իտէրէք, հիշքիմսէ վազիֆէսինտէն խարըճ սէօզլէրէ գա-
րըմայուպ, վէ մուղայիրի թիզա էֆարտէ պուլունմայուպ կէն-
տիւ իշինէ վէ կիւճինէ պագմագ ըսզըմ կէլէճէք տիր . իշպու-
շէրհ վէ պէյան օլունան թէտպիրիւ գարար վէ կէրէք թէնպի-
հաթը մէշրուհէ, ճէնսպը մուալա էլգապը շէյիւլիսլամի, վէ
սուտուրու իւլէմայը իալլամ, վէ դաթը վալայը սէրապէրի վէ
պիլլիւմէլ խըտմաթը ասքէրիյէյէ մէմուր վիւզէրայը իւզզամ վէ
սայըր վիւքէլա վէ թիճալը տէվլէթ հազըր օլտուգլարը հալտէ,
հուզուրու հազրէթը սատրաղամիտէ միւնագտ մէճլիսի ումու-
մինին նէթիճէի միւլահազաթը օլարագ, էմր իւ ֆէրմանը հազ-
րէթը փատիշահի տախի պու մէրքէզտէ շէրէֆսուտուր պույ-
րուլմուշ օլմաղ իլլէ, հէր քիմ պու գարարը պէյէնմէյէճէք, վէ
թէնպիհաթը մուգարրէրէնին խիլաֆընա հարաքէթ իտէճէք
օլուր իսէ իթաաթսըզըզ տէմէք օլաճաղընտան շէտիտէն թէյ-
տիպ օլունաճագ տըր :

1779 թիւ 21 շէվվալ.

Այնչիսի արիւ ու մուսնին նէ թիճկի միւղաբերածը իգ թիւ
զատնետան օլան իշպու իլաննամենին գարար վէ ահքեամընը միւ
թէղամմըն օլոուզու թէնպիհամթը սենյեյի գապուլ վէ թաս
աիգ վէ թէնպիհամթը թէմհիթ իտէն զէվաթըն իսմիլի ճիւմ
լէնին մալիւմի օլմագ իւզըն պու մահապէ թապ ու թէմսիլ գը
լընմըշորը :

Ասարալա՛ Սոթաֆա՛ Նայիլէ գալա : Շէյիւլէլա՛ Արիֆ Կիսիլ պէյ ե
ֆէնպի :
Ահճալէսի ալեյեյէ Ֆեհրէ սապրը եւ Սապրը հապագ Իզլէլ Ահհէմեպ
պագ Բեհթի Բալա : Բալա :
Սապրը հապագ Իսիսթիւ Սէհէմեպ Խարիճիյէ նազըրը Սոթաֆա Րեշեպ
Բալա : Բալա :
Սապրը հապագ Ալէ Բալա : Սերասիւր Ահհէմեպ Ալէ Բալա :
Թօֆիսանի Միթի Պիշիլի Ահմեպ Սէճիլէ վալա Րեշիլ Բիֆալ Բալա :
Ֆէլիկ Բալա :
Գաբոպան Ահմեպ Բալա : Սերասիւրը հապագ Սաիպ Բալա :
Սերասիւրը հապագ Րիշ Բալա : Խառոթ Պիշիլի Ահհէմեպ Բալա :
Նամիզա՛ :
Ահճիլէ վալա ալաւնիպան Ալէ Խալիլի Խառոթ նազըրը Նաիպ
Գալիպ Բալա : Բալա :
Ահճալէսի ալեյեյէ Ֆեհրէ Արիֆ Ալէ նազըրը սապրը Նաֆըլ Բալա :
Բալա :
Ալէ նազըրը հապագ Սաֆիլիլ թիճարիլ նազըրը Նաֆըլ Բալա :
Բալա :
Օլալիլի Պիշիլի Խայրեպիլ Բալա : Ահճիլէ վալա ալաւնիպան Լոսոթ
Բիսաթիլ Բալա :
Խառոթ Պիշիլի հապագ Րեշեպ Բալա : թիճարիլ նազըրը հապագ Իզլէլ Բալա :
Խալիլի վալէսի Ահմեպ Բալա : Իզիլ վալէսի Խալիլ Բալա :
Ալէլի վալէսի հապագ Նագոպ Բալա : Օլիսիլի գոթիսիլ Րեշիլ սապրը
Ալէ Բալա :
Լիսապուր Պիշիլիլ վապրը Իսիլ թիճարադ-լոսոթ շաբա վալէսի սապրը
Բալա : Իզլէլ Բալա :
Իզիլ վալէսի հապագ Խալիլ Բիսաթիլ Ճիպի վալէսի հապագ Ահմեպ Բալա :
Բալա :
Լանեա վալէսի սապրը Ալէ Րիշ Ահմեպ վալէսի հապագ Սըրի Բալա :
Բալա :

Առաքաւրակէն ընկաւ իւլիւսէմ Լաւր. Առաքաւրակէն Իսկարահէմ Եֆէնի :
Իւլւսէմ Եֆէնի :

Սահմանափակված ժամանակահատվածում (համեմատելով ժամանակահատվածը հետազոտության ժամանակահատվածի հետ) համեմատելով ժամանակահատվածը հետազոտության ժամանակահատվածի հետ:

Արար-բաշէն ըն թշխի մահաւորէն Սարար-բաշէն ըն թշխի մահաւորէն
 Բար-բաշէն ըն թշխի մահաւորէն Բար-բաշէն ըն թշխի մահաւորէն

11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044

1) Եստե՛րը փախչում է զանգուրդով և փախչում է իր հայրիկից։

[illegible]

ሥራዊቱ ሕዳር ፳፻፲፱ ዓ.ም. በጋራ ስራ ላይ ሲገኝ፣
 በጋራ ስራ ላይ ሲገኝ፣ በጋራ ስራ ላይ ሲገኝ፣

Քիչսիր 2 Դեյ 1
Պէյլէշիէ պիշնէ հիւսայուն Լ'ֆիֆ Թիւրքալիի պիշնէ հիւսայուն Եւ

Դիմում : Դիմում :
 Սեփական : Սեփական : Սեփական :

Եֆէմէի : Եֆէմի :
 Ս'էճիւի լաւ աղանձիւսն Ս'իլաւ Ս'էճիւի լաւ աղանձիւսն Խաչրու-

Եւ Եֆէմիէ :
 Սեբեդի Բաղդէ Դժնա Սեբեդի Բաղդէ Դժնա

[illegible]

Այնչէն թէ մտաւ զսոսն զն սեքիականքի ճիւղմա իրթնեսի կիւնիւ ,
սորայ էյալէթի մէրքէղի օլան պէլլըրաւ շէհրինսէն ֆէվր էլ ա,
սաէ իւր յէֆէո թաթաղ միւսմաճէտն ասթիւքէտէ վաւաւ Ե

առաջին փեր լեալածար միւսմածէն անոր թանկէ վասլ օրմու շատուրլար , պուշլարն սիրի ասիթանէտէ միւ գիւմ արդպ գաբու բնահետար յիւրօւլէտէն , տիկէտի ինկիտէն ինկիտէն մէ

Երևանի մարզ կոմիտեի նախագահը, որին ինքն էլ հասցրել են իսկապես
Սովետական տարածքում։ Այդպիսով, այսօրվա ժամհայտերը կեն-
տրոնականացվել են։

Գում սրկայ գաբու քեհհեաւը տէրագապ պապը ալիւ վէ իտ
իճէի նազրըր ժաշա հազըիթլէոննն նեզաինն ազիմէթ ետե ու

Հեօյէքի պէտրատաւէ Ռաթրիա Պօնաօստու առաւել նախ :

(Երեւոյ պարիսպներէ շէնքերէն իջնալով, արդիւնքով,

գայիմմագամ Մատթաւիկէ վիշ սրբոյ վոյժտատար Ալէքսանտրո պէ-
յին նէզտինէ կէլիւ , Ուլա՛ն Պու զտան էյալէթէրինէ Սոսկոֆ
ապքերինին տուխուլ վէ իսթիլաւնտան տօլայը , չու հուրի մէ-
մուլ օլան գիլ ու գալ վէ իսթիլալի գապլ էլ վուգումէն իթմէք
իչիւն պիր մրգտար նէմէ ասկէրինին տախի Սըրպ մէմէքէթինէ
կիրէճէյինի տէվլէթի թէրաֆընտան ըէսմէն խապէր վերմիշ ի-
սէ տէ մումայիլէյն Ալէքսանտր պէյ մէմալիքին զապթ ու ըսալ-
թընա իանէյի էճնէպիլէյն միւհթաճ օլմայարագտա միւգթէ-
տիր օլտուղունտան , գապուլ իսէմէյէճէնկինի ճէվապ վէրտիք-
տէ , նէմէ Քօնսօլսու մաթլուպինուէ ըսրար իախապ եանիյա
րողը օլունմատրղը հալտէ տախի , նէմէ ասկէրինին տուխուլ
իտէճէկինի իֆատէ վէ պէյան իլէմիշ տիր , Պու հաւատիս կէ-
րէք պապը ալիյէ վէ կերէք տու էլ ֆախիմէ էլէիլէրինէ միւճիւ-
պի քէմալը էնտիշէ օլուպ Աստրիա էլէիսիլէ խարիճիէ նազըրը
Քշիտ փաշա վէ պէյիւք էլէիլէր մապէյինտէ վաֆիր միւքեա-
լէմէյն տէվամ օլունմուշ : Վէ կէշէնտէ Պօնթ Վինանթ ճէ-
նապլէրինին ասթիմանէյէ վիրիւտիւնտէն պերիւ տէվլէթը ալիյէ
իլէ Ասթրիա տէվլէթի պէյինտէ միւճիպի միւնազաա օլաճապ
ճիւզէի վէ քիւլլի պիր շէյ գալմամը օլտուղունտան , նէմէ
Քօնսօլսուտուէն պու կէօնա հարաքէթինէ պիր մանա վէրիլէմէ-
յիւպ , տէօվլէթի թէրաֆնտան վերիլէն թալիմաթը լայըլը
վէճն իլէ աղնամամը օլտուղունա համլ օլունմագտա տըր :

Ասթրիա տէվլէթինին պու վէճն իլէ վագի օլան մէշքիւք
մուամէլաթընա վէ իուսիա տէվլէթինին տախի Աֆլազըն սրբոյ
հուտուտունա օն պէշ պին ասկէր սէվգ իթմիշ օլտուղունա
նազարէն , մումայիլէյն Սըրպ պէյի Ալէգսանտրո թէրաֆնտան
սըրպլարըն սիրահանմատընա տախի էմրիւ թէնպի՛ն պույրուլ
մուշ տուր թէրաֆը սալթանաթը սէնիլէտէն տախի :

— Ալաֆրանկա թէմուղուն օն ալթըրը թարիխիլէ լոյտ նամ
Ասթրիէ դազէթասընտա չու վէճն իլէ մուհարէր տիր : Ասիա
տէվլէթի իլէ տէվլէթը օսմանիլէ պէյինտէ զուհուրա կէլէն միւ-
նազանըն եագընտա պիր հիւսնիւ թէսվիլէ պուլաճաղը մէմուլ
վէ միւհթէմիշ տիր : Վէ Ռէթէրգպուրղտէն կէլէն հաւատիսա-
թէ նազարէն պու պապտէ պազը մերթէպէ էմնիթ տախի հասըլ
օլա պիլիւ : Այանի Փրանսըղ վէ Ռնկիլիզ տէվլէթէրինին պիլիթ-
թիֆագ իուսիա տէվլէթի թէրաֆընա կէօնտէրտիքլէրի միւզէք-
քէրէնին մաալի իմքէրաթորուն մալիւ մի օլտու գտա ըիզաճօյանէ

գապուլ օլունուպ, նէմէ տէվլէթի թէրաֆընտան վուգու պու-
լան թէվասսիւթ տախի պու առաւ իւղէրինէ պինա օլունմուշ
օլտուղունտան, բուշի մուվաֆագաթ կէօսթէրիմիշ տիր, վէ
պու խուսուսուէն պու անէտէք ալէնէն վէ թէվաթուրէն
իլան գըլընմամուր, ասթանէտէ միւգիմ նէմէ սէֆիրի
Պարոն Պրուգ տախի պու մադուլէ պիր թէվասսիւթէ մու-
պաշիրէթ իթմիշ օլտուղունտան, խաթըրնա կիւճ կէլմէմէք
իլին տիր, իշպու Տուսիա մէսէլէսինին նէթիճէի գարսըր,
թարիխի մէճմաատէն պիր իքի կիւն սօղրա սահիհէն տնկըաշըլա-
ճաղի տէրքէար իսէ տէ Նւրոբատէն կէլէն քեաֆֆէի զաղէ-
թալարըն գալլինճէ հիւսնիւ միւսալէհէ իլէ նէթիճէ բէզիր
օլաճաղը ֆէհմ օլունմուշ տուր :

— Տուսիա տէվլէթի խիլաֆը Խհանումէ, վէ մուղայիրի հու-
գուգու միլիէ, ասկէր իլէ ուլահ վէ պուղտան էյալէթէրինէ տու-
խուլ իլլէտիքտէն սօղրա մէմալիքի մէզպուրէ պէլլէրինի, մաթ-
պուու մուֆախսամլարը օլան սալթանաթը սէնիլէ իլէ գաթը
մուամէլէ իթմէյէ տախի մէճպուր իթաիրմիշ օլտուղունտան
պու խուսուս տէվլէթը ալլիլէնին շան վէ նաոնուս վէ խաթիգլա-
լինէ իֆրաթ մէրթէպէ մօգուսուր օլտուգտան մաատա, կէրէք
Տուսիա տէվլէթի խարիճիլէ նաղըրը Վօնթ Նէսրօտուն քեաֆֆէի
Նւրոբա տէվլէթլէրինէ վերտիլի միւղէքքէրէնին վէ կէրէք ու-
լահ պուղտանը իսթիլա խոն տակէրին սէրաքէրի ճէնէրալ
Կօրչագօֆուէն նէշը իլլէտիլի իլաննամէնին մաալինէ, հանի
Տուսիա տէվլէթի մէմալիքի էֆրադիլէնին ումուրու տախիլլէ-
սինէ գարընմամուգ վատ վէ թահիւտիլէ քիւլլիլէն մուղայիր
կէլալիլնտէն, տէվլէթը ալլիլէ շու սօն հադսըլլըղա տախի բու-
շի բիղա կէօսթէրմէմէք իլին ուլահ վէ պուղտան պէլլէրինին
ասթանէյէ ճէլպ վէ իհաարլէրինի թէնսիպ պույուրուպ, պու
պապտէ լաղըմ կէլէն էմրնամէլէր տախի Վալտս վաբօրիլէ մու-
մայիլէհիւմ թէրաֆընա իրսալ գըլընմըշ տըր :

— Նէլէն թէմուղան եիկիրմի իքինճի կիւնիւ ()տէստտէն
վարիտ օլան Տուսիա բօսթա վաբօրու իլէ նէշը օլունան հավա-
տիսաթէ նաղարէն, Ֆրանսըղ վէ Ինկիլիզ տէվլէթլէրի թէրա-
ֆընտան Նիգօլա իմբէրաթորա կէօնտէրիլէն միւղէքքէրէյի, միւ-
շարալէյհ կէօյա գապուլ վէ թաաթիգ իլլէմիշ, վէ ալաֆրանղա
թէմուղուն եիկիրմի պէշինճի կիւնի թարիխինէտէք Նւրոբա-
տան կէլէն զաղէթալէրտէ տախի միւղէքքէրէի մէգքիւրէնին

Բուսիա իմբէրաթորու թէրաֆընտան գապուլ օլունմագ ինթի-
մալի տախի մուհարրէր տիր, պու ճիւմիէ պու հաւատիստթ
հէնուզ թաստիգէ միւհթաճ օլուպ, հաթտա տէվլէթը ալիյէ
թէմուզուէն օն պիրինճի կիւնիւ, ֆրանսըզ, վէ ինկիլիզ, վէ
Նէմէ, վէ Բրուսիա տէվլէթլէրի էլլիլէրլիյէ պատէլ իսթիշա-
րէ, անլէրին մալիւմաթը վէ թահսինիլէ միւճէտտէտէն պիր
միւղէքքէրէ թանգիմ իտիւպ, Բուսիա տէվլէթինէ թագտիմ
օլունմագ իւզրէ Վ իէննայէ կէօնտէրմիշ օլմաղլէ Լւրոբատէ
հէր նէ գարար վէրիլիս պու սօն միւղէքքէրէ ասասը իւղէրինէ
պինա օլունմագ լաղըմ կէլէճէյինաէն, վէ պուհուէն ճէվապը
տախի անճագ թէմուզ 30 վէ 31, կիւնլէրի տաթիմանէյէ վաու
օլա պիլիւր օլտուղունաան, օ կիւննտէք պու պապտէ սահիհ
պիր հաւատիս ալլիւմայաճաղը Դուրնալ տը Գօնսթանթինօրլ
ղաղէթասընտա մուհարրէր տիր: Ղէվապը մէզքիւր վագթըն-
տա եէթիշտիյի հալտէ, մէճմամըզա տախի տէրճ օլունաճագ
տըր:

— Սէմալիքի էֆլագիյէտէն վարիտ օլան պաղը մէքթիւպլէրէ
նազարէն, շիտտէթը հարարէթտէն Բուսիա օրտուսուհա եազ
մէվսիմինէ մախսուս օլան խայլըճա խասթալըքլէր աիւշիւպ,
պէհէր եէվմ փէք չօք նուֆուս թէլէֆ օլտուղու, վէ պիր թէ-
րաֆտէն տախի քիւլլիլէթիւ նէֆէրաթըն ֆիրար իթտիկի,
հասըլը թուհանըն սօլ թէրաֆնտա օլան Բուսիա ասկէրինին
հալը բէրիշանիլէթի նասիէի հալլէրինտէն միւշահատէ օլտու-
ղու միսիլիւ սաղ թէրաֆընտա օլան օսմանը ասկէրինին
տախի մէթանէթ, վէ շէճաէթ, վէ զայրէթի գըլասէ կէլ
մէզ մէրթէպէտէ պուլունտուղու պիլ իսթիտալ աղնաշըւ-
մըշ տըր:

ՀԱՎԱՏԻՍԵԹԻ ԷՃՆԷՊԻՅԷ

Ինկիւթիւրլ: Լւրոբանըն պէօիւք վէ քիւշիւք տէվլէթլէ-
րի տախի շու արալըգ մէմալիքի շարգիլէ մէսալիհիլլէ մէշղու-
լտուգլարընտան, միւթէնպիր հաւատիս պուլունմայուպ, շա-
յանը տըգգաթ օլանլէրի պէր վէճհը աթի պէյան օլունուր,
կէչէն այըն իչինտէ էվլէլա ինկիլթէրրա գրալիշասընըն զէվճի

Բրենս Լլայերթ, պատէհու գրաւիչա կէնտիսի, վէ չօճուգլա-
րընտան պիր իքիսի Ղըլադուգ իլլէթինէ միւլթէլա ոլմուշար
իսէ տէ ճիւմէսի քէտերսիզէ գուրթուլուպ, պու էսնատէ
քէտպը իֆապէթ իթմէքտէ օլտուգլարը զազէթալէրտէ մու-
հարրէր տիր:

— Կէչէն մէճմապէրտէ զիքրի կէչէն միւլթէվէֆա Բրենս
Լայլթէնպէրզ ճէնապլէրինին ղէվճէսի վէ իուսիա իմբէրաթու-
րունուն պէօյիւք քէրիմէսի Բրենսէս Սարի ճէնապլէրի պու
տէֆա չօճուգլարընըն թէպոտիլիապու հավասը զըմընտա, պա-
զը միւլթէպէր ճէնէրալէր վէ խաթունլէր ըիֆագէթիլլէ Լօնտ-
րա պէլտէսինէ վասլ օլմուշ օլուպ, հէմշիրէսի օլան, Վիլթէմ-
պէրկ քրալը կէլինի Բրենսէս (Ղ)կա ճէնապլէրի տախի քէզալէք
Լօնտրայէ կէլմէք իւզըն թէտարիքէաթտէ պուլունմուշ տուր:
Իմբէրաթորը միւշարալէյհին Սիշէլնամ միւլթէվէֆա պիրատէրի-
նին գըղը Ղրախուլէն Վաթէրին, գէվճի Տիւք Սէօրթ մէքլէն-
պուրլ Սթրէլիջ ճէնապլէրիլլէ քէզալէք Լօնտրա ճանիպինէ
միւլթէրահի պուլունմուշ տուր:

ՓՐԱՆՍԱ: Իմբէրաթոր Նաբօլէոն ճէնապլէրի, Իմբէրաթու-
րիչա իլլէ պէրապէր, սէրայ արապալէրի իլլէ Վէրսայլ թապիր
օլունան մահալը տիլ քիւշայը քէչտ իւ կիւղար իթմէքտէ
օլտուգլարը հալտէ պիր արալըք տէմիր եօլու գարչը գարչըյա կէչ-
մէքտէ օլտուգլարը հալտէ վաբօր արապալարը եթիլիշիպ իմբէրա-
թորուն արապասընըն արգասընա չաթարապ կէրէյի կիպի սարսըլ-
միւշար իսէ տէ, արապա տէվրիլմէյէրէք քէտերսիզէ գուրթուլ-
մուշար: Պիր սանիյէ իլլէրի օլմուշ օլսա, իմբէրաթորու միւշա-
րալէյհ հագգընտա նէ ազիմ մուխաթարա վէ գազա վաքի օլա-
ճաղը գօլայ քէչֆ օլունուր:

— Իմբէրաթոր վէ իմբէրաթօրիչանըն Պրանսանըն տաղ հա-
մամլարընա ազիմէթ իտէճէքլէրի մալիւմ իտի, միւշարալէյ-
հիւմ ալաֆրանղա թէմուլուն օն պէչինճի կիւնիւ եօլա
չըգմըշ, վէ Ֆրանսա մէմլէքէթլէրինտէն կէչէրէք վաֆիր թա-
զիմ վէ թէքրիմ իլլէ համամ մահալինէ վասլ օլուպ, նիհայէթ
եիրմի պէշ վէ եա օթուգ կիւն գարֆընտա Բարիսէ ալտէթ ի-
տէճէքլէրի զազէթալէրտէ մուհարրէր տիր: Պաղը էրպապը բօ-
լիթիգանըն միւլթալասընճա, իուսիա մէսէլէսինէ Պրանսանըն
գուվլէի ասկէրիէ իլլէ միւտախէլէսի լաղըմ կէլմիշ օլսա եանի

մէսէլէնին մուհարէպէյէ գարար վերէճէկի մէմուլտէն պու-
լունմուշ օլտո, իմբէրաթոր բայիթաթիթը օլտն Ռարիս շէհրինի
թէրք իլէ 25, 30 կիւն թէֆէրիւճէ չըգմայը թէճվիզ իտէմէմէ-
սիյէ պէրապէրասկէրիճէ տաթիպաղը թէտարիքեաթ պուլունա,
ճաղը լաղըմ կէլիւր օլտուղու թէէմիլ գըլընմըշ տըր:

— Լիէնտէ պաղը երպապը ֆէսատ թէրաֆընտան եինէ Նա-
բօլէոն իմբէրաթորուն էօմրիւնէ գաստ օլունմուշ օլմաղիլէ,
վուգուլաթը շու վէճճ իլէ հիքեայէ օլունուր: Ալաֆրանդա
թէմուղուն պէշինճի կիւնիւ իմբէրաթորա պիր թէգքիրէ կէ-
լիւպ, գօմէտիա թէաթրօսունտա էօմրիւնէ գաստ օլունաճա-
ղը պիր փափաս իմղապըլա խապէր վէրիլմիշ իտի: Իմբէրաթոր
տէր ագապ բօլիս մէմուրունու ճէլպ վէ սիվալ իթաթէտէ մէր-
սուժուն պու խուսուստան աղա մալիւմաթը օլմաղըղը անդ
լաշըլարագ, իմբէրաթոր վէ իմբէրաթորիչայէ թէաթրօյա կիթ-
մէմէլէրի իշիւն նիաղ օլունմուշ իտէ տէ, միւշարալէյհիւմ ճէ-
սարէթտէն տուր օլմայարագ, վէ հէմ թէաթրօյա կիտէճէի-
միզ ճիւմիլէ ալէմէ իլան օլունմուշ տուր կիթմէմէք այըպ օլուր
վէ հէմ տաթի քէյֆիլէթ փօլիսէ մալիւմ օլմուշտուր իգտիղասը-
նա պագար տէյէրէք վոգթընտա թէաթրօյա աղիմէթ իյլէմիշ
տիրլէր, պու ճիւմիլէ բօլիս մէմուրու տըգգաթ վէ իհթիմամը
թամմ իլէ օրթաղըղը կէօղան կէշիւմէքտէ օլտուղունտան,
շիւպհէլի կէօրիւնէնլէրի պիրէր պիրէր թօփլամըշ վէ իւզէրլէ-
րինտէ սիլան վէ տապանճա պուլունտուղունտան կեահ գօրգու-
վէրէրէք վէ կեահ թաթը թուլթարագ գապահաթլարընը իգ-
րար իթաթիլմիշ, վէ թարիֆլէրի իւզրէ խայըճա քէսան տաթի
էլէ կէշիպ, մուհաքէմէ օլմագ իւզրէ մահպուսա վագ օլուն-
մուշար: Պունլարըն ֆիքրի իմբէրաթորուն արապասընըն էթ-
րաֆընը ալըպ, վէ իմբէրաթոր թէշէքքիւր իշիւն պաշընը արա-
պատան չըգարընճայատագ “ իմբէրաթորում չօգ եաշա յչաղըրշա-
ճագլարըմըշ, վէ պաշընը չըգարտըգտա տապանճալէր իլէ վու-
րտճագլար ըմըշ: Քէյֆիլէթ պու վէճճ իլէ տէֆ օլտուգտա
իմբէրաթոր բօլիս մէմուրինէ թէշէքքիւր իտիւպ, օ տաթի
պու միսիլիւ եարամաղարը գօրգուլմագ վէ գօլայճա հագգ-
լարընտան կէլմէք իշիւն, պունլարըն միւսթէսնա թուլթուլմար-
նը վէ պունլար հագգընտէ քէնտիւսինէ զիտէճէ ըուխսաթ
վէրիլմէսինի մաթլուպ իյլէմիշ իսէ տէ, Նաբօլէոն հէնուզ պիր
ճէվապ վէրմէմիշ տիր:

— Նուսիա տէվլէթի թերաֆընտան պիր պիրի արտըսըրա ,
իբի բըլթա միւղէքքէրէյի բէսմիյէ Եւրոսա տէվլէթէրինէ իւ-
սալ օլունտուղու մալիւմ տիր , պու իբի միւղէքքէրէնին ճէ-
վապլէրի տախի Ինկիլիզ վէ Պրանսըզ տէվլէթէրի թերաֆըն-
տան պու անէտէք վէրիլմիշ օլաճաղը աշիքէար իտէ տէ , հէ-
նուզ Նուսիանըն իլք միւղէքքէրէսինէ Պրանսըզըն վէրույի ճէ-
վապ մալիւմ վէ զաղէթալէրէ տէրճ օլունմուշ տուր : Պու ճէ-
վապնամէտէ Նուսիա տէվլէթինին ատէմը հադգանիյէթի էօ-
ղըր գապուլ իթմէզ տէլիլէր վէ պիւրհանլէր իլէ իսպաթ գը-
լնտըգտան սօղըրա շու վէճհ իլէ նէթիճէ վէրիլմիշ տիր : Սը-
րանսա տէվլէթի պու անէ կէլինճէյէտէք ինսաֆ վէ իթիտալ
իւղը հարէքէթ իտէրէք , շու մուխաթարալը վազթըն հէր
կէօնա մէսուլիէթինի իւղէրինտէն սարֆ վէ մահվ իթմէյէ
ճահա վէ իգտամ իթմէսիյէ պիհադգըն մէմուլ իտէր քի միւ-
սալէհէի ամմէ իշիւն Պրանսանըն իպրազ իյլէտիկի ֆէտաքէար-
լըղը տախի Նուսիա տէվլէթի րանա ֆէհմ իտիւպ , քէնտիսի տէ
պու միսիլիւ ինսաֆ վէ իթիտալ իւղը հարէքէթ իտէրէք ,
մաթլուպաթընը տէվլէթը օամանիէնին հուգուգ վէ իաթիգլա-
լինէ սէկթէ վէրմէյէճէք մէրթէպէտէ թատիլ վէ թէսվիյէ իլէ
պիւթիւն ճիհանըն իպգայը մէնֆաաթը իշիւն , մուամէլէյի շէ-
տիտէ իաթիմալինտէն սարֆը նազար իտէճէք տիր :

ԱԽՍԹՐԻԱ : Ըսթրիանըն Վ իեննայէ եագըն Իշէ նամ մէմ
լէքէթինտէ Ըսթրիա իմքէրաթորունուն էօմիւնէ գաստ իթ-
մէք իւղը պիր կիղի շիրքէթ պուլունտուղի զահիրէ իսրաճ
օլունարագ , կէրէք շիրքէթը մէղպուրէ տախիլ օլան վէ կէրէք
մէշքիւք իւլ ահվալ սայրը քէտան աիդ ու կիրիֆթ վէ մահպու-
սէ վազ օլունմուշ տուր : Գուրա տիւմանիւ կիւնիւ սէվէր
ֆէհվասընճա , էրպապը ֆէսատ տախի տայիմա հիւքիւմէթլէ-
րին զայլէլի վագըթլարընը կէօղէտիր օլտուգլարընտան , շու
շարգ մէսէլէսի արասընտա քեաֆֆէի Եւրոպատա հէր նէ իւ-
թիլալ վէ գիլիւ գալ վագի օլտա , շու զայլէյի պիլ միւլահազա
սէպէպը էվլէլ օլանա եանի Նուսիա տէվլէթինէ համլ իթմէք
թապիաթը մասլահաթտան տըր :

— Ս իլան շէհրինէ ճիվար օլան Շ ամպրաթէ նամ գասապատա
քէային պարութիանէնին մահզէնին պօշտորը իքէն նասըլ իտէ
աթէշ ալուպ պէշ օն քիշի սագաթլանմըշ վէ թէլէֆ օլմուշ օլ-

տուղու զաղէթալէրոտ մուհարէր տիր :

— Ասթրիա տէվլէթինին կէրէք Սարտէնիա տէվլէթի, վէ կէրէք Օվիլէրի ճիւմհուրի իլէ օլան մուպրազասը հիւսնիւնէթի ճէ պուլմուշ տուր :

ԲՈՒՍԻԱ : Բուսիա իմքէրաթորու Նիգօլա ճէնապլէրի բէթրօպուրդ պէլտէսինտէն ազիմէթլէ, ալաֆրանդա թէմուղուն օն սէքիլինճի կիւնիւ Լէհին քիւրսիի հիւքիւմէթի օլան Վարշավ շէհրինէ վասլ օլմուշ տուր :

— Թրապուզանտան շու վէճհ իլէ եազըլմըշ տըր : Բուսիա ասկէրի Չէրքէստէ Շէյի Շամիլ նամ գահրամանըն հիւճիւմաթրնա մուգավէմէթիտէմէյերէք, բրէնս Սէնչիգօֆուն էմրի իւզրէ պիւթիւն Չէրքէս էյալաթրնտան կէրի շէքիւլիւպ, իհթիաթ իւզըէ Բուսիա հուտուտինտէ արամ վէ իգամէթ իթմէքտէ պուլունմուշըր : Պու ճիւմլէ Շէյիսը մուժայիլէյ հուտուտտէ տախի կէնտիլէրինէ բահէթ վէրմէյիւպ, կէշէն բամազանըն 27 վէ 28 ինճի կիւնի Բուսիանըն Կուրի նամ էյալէթի հուտուտինտէ Շէյիսը մուժայիլէյհին մայէթինտէ օլան Նայիպ Սէհմէտ պէյ վաֆիր Չէրքէս ասքէրի իլէ Բուսիա ասքէրինէ չաթըշըպ, շէտիտ վէ գաթթալ պիր մուհարէպէտէն սօղրա Բուսիանըն թօփրագ գալա նամ մահալի Շէյիսը մուժայիլէյհին ասքէրի եէտինէ տիւշ միւշ, վէ տէր ագապ եէր իլէ եէքսան օլունուպ, ճէսիմ միհիմ մաթ իլէ եիւզլէրճէ թօփլարը տախի զապթ վէ ախլ օլունմուշ տուր :

ՍԱՐՏԵՆԵԱ : Սարտէնեա գրօլընըն պիրատէրի Տիւք տըմէն ճէնապլէրի զէվճէսի իլէ պէրապէր Ֆրանսա վէ Բնկիլթէրրա վէ Լըրոբանըն պաղը պիւտըր սպըրէսինի քէշթիւ կիւզար իւլէտիկտէն սօղրա, փայթիթախտը Սարտէնեա օլան թիւրին շէհրինէ պիսսէլամէ վասլ օլմուշ տուր :

ԲՈՒՍԻԱ : Բրուսիայա ճիվար օլան Վէյմար հիւքիւմէթի Ղրանտուգասը վէ Բուսիա իմքէրաթորունուն էնիշտէսի Ղրան տիւգ Շարը Ֆրէտրիգ ճէնապլէրի, պու տէֆա եէթմիշ եաշընտա օլարագ վէֆաթ իտիւպ, օղլու քէզալիք Ղրանտիւգ Շարը ճէնապլէրի սանտալիի հիւքիւմէթէ գուււտ իլէմիշ տիր :

ԲՕՄԱ : Հաշմէթիւ Փափա ճէնապէրի տէրունի (Յմատա քեային Վաթիգան նամ սերայընտան, եազ մէվսիմինէ մախտուա օլան Գուրրինալ նամ սերայընա պուհտան օն եէտի կիւն ագտէմ նագլ խլէմիշ տիրլէր :

ԻՐԱՆ (Լճէմ) : Վան թէրաֆընտան էմիրէթէ շայան պիր քիմսէտէն վարիտ օլան պիր գըլթա նամէի մախտուսէ նազարէն, Իրան տէվլէթի (Ռուսիա իլէ տէվլէթը) (Սմանիէ պէյնինտէ վազի օլան միւնազապէ միւթաալիգ քեաֆֆէի թահրիրաթը, թէհրանտէ միւգիմ տէվլէթը ալիյէ սէֆիրի Լճէմ Վէֆիք էֆէնտի հաղըթթլէրինտէն թալէպ իտիւպ, մանլինտէն իմքէրաթոր Լիգուլանըն տէվլէթը ալիյէ թէպաալէրինէ հիմայէթ էֆքեարը պուլունտուղու աննաշըրտրգտա, տէվլէթը ալիյէի հագլը պուլունպ պէյն էլ տէվլէթէյն պու պապտէ մուհարէպէ վազի օլտուղու հալտէ, Իրան տէվլէթինին տէվլէթը ալիյէյէ մուապլէնէթ իտէ՝ ճէլինի րէսմէն պիրտիրմիշ օրմաղլիէ, քէյֆիէթ Ռուսիա էլլէիսին ղայէթլէ կիւճիւնէ կիտիւպ, Իրան տէվլէթի իլէ տախի գաթը մուամէլէ իթմէք էֆքեարընտա պուլունտուղու իթիւպ պար գըլընմըշ տըր :

ՉԻՆՈՒՄԱՉԻՆ : Չինումաչին իմքէրաթորու ապէյհինէ Չին էհալիսինին զօրպա գալգըպ, կեահ ղալիպ վէ կեահ մաղլուպ օլարագ քիւրսիի հիւքիւմէթը իմքէրաթորը Չին օլան Փէքին շէհրինէ դատար վասլ օլունպ պատէհու պօզուլ տուգլարը իշիտիլիշտի : Սուախսարէն վարիտ օլան հավատի սաթէ նագարէն, զօրպալէր հէնիգ Փէքին շէհրինտէ օլունպ, վէ հիւքիւմէթէ կէշտիքտէ խրիսթիանլէրէ միւսաստէլիւճէ տավրանաճագլարընը վատ իթմիշ օլտուգլարընտան խրիսթիյան հիւքիւմէթլէրի մուապլէնէթիլէ պիր գաթի մուհարէպէյէ տախի էլ վուքաճագլարը Եւրօքա ղազէթալէրինտէ մուհարըր տիր

ՀԱՎԱՏԻԱԼԹԻՐ, ՄԻԻԹԻՆԵՎԻԷ

— Մըսրը վալիսի Լպպաս բաշա հաղըթթլէրի թէրաֆընտան մաթպուու մուֆախսամը օլան սալթանաթը սէնիյէյէ մէճճանէն

մուսուլմաններ իմ մէջ իւզուէ շատան բաշա գօմանտասըլա Միթա-
նէյէ կէօնտէրմէքոտ օլտուղու տօնանմա, եանի իբի գարաֆ,
տէօրթ ֆրգաթին, իբի գօրվէթ, պիր պրիք, վէ իբի վաբօր, վէ
միհիմմաթլէրի իլէ պերապէր օն պին պերրիէ նէֆէրի բարիպ
օլան գըրգ գատար թիւճար սէֆինէսի տախի Վատօս առասընը
պու թէրաֆա կէչմիշ օլմալէրիլէ վէք եագընտա Միթանէյէ
վերիւա իթմէլէրի մէմուլ տուր :

Պուշար միւթէղայը նիզամ պէշ կիւն գարանթինա պէրլէ-
յէճէք օլտուգըրընտան, Սէրվի պուրնու նամ մահալէ չատըր-
լարը վէ լէվազիմաթը սայիրէլէրի թէտարիք իթտիրլիմիշ տիր :

— Միթթը գատիմէ վէ միւսթահսէնէյը տէվէթը ալիյէ տէն
պուլունաուղու վէճիլէ, Նէճապէթլիւ շահգատէկեան վէ իս-
մէթլիւ սէլաթին հաղրէթլէրինին կերէք տէրսէ պաշտարգըրը
վէ կերէք տէրսլէրինի խիթամ իթտիքլէրի վագըթլար պլիւմի մէ-
վիւբէլայը ֆախիւամ, վէ մէմուրինի քէրամ վէ պա շէյիւլիպամ
իւլէմայը պէնամ հաղըրաթը մապէյը հիւմայիւնէ տալլէթ օլու-
նարաֆ իճրայը զիյնէթ վէ շէնլիք վէ տուալէրի տախի հուղու-
րու հաղրէթը ճիհանտարիտէ էտա օլունա կէրոյինտէն, պու
տէֆա տախի Նէճապէթլիւ Տէվլէթլիւ Սուրատ էֆէնտի, վէ
Համիտ էֆէնտի, վէ Սամէթլիւ Փաթմա սուլթան վէ Րէֆիա
սուլթան վէ Ղէմիլէ սուլթան հաղըրաթը խիթամը տէրս իթմիշ,
վէ Նէճապէթլիւ Տէվլէթլիւ Րէշաթ էֆէնտի, վէ Քէմալէա-
տին էֆէնտի վէ Պիւրհանէտտին էֆէնտի հաղըրաթը տախի իպ-
թիտայը տէրս իթմիշ օլտուգըրընտան, զէվաթը միւշարալէյհիմ
մապէյը հիւմայիւն իթիսալինտէ ֆէրիէ տայրէի հիւմայիւնէ
տալլէթ օլունարաֆ քէսմ զիյնէթ վէ տուալէրի իճրա գըրընմըշ,
վէ ագիպինտէ իւլէմայը քէրամ վէ պէնտէկեանը սայիրէյէ թէ-
րաֆը հաղրէթը շահանէտէն վաֆիր աթիլէլէր ինայէթ վէ իհ-
սան պույրուլմուշտուր :

— Պօնա էյալէթի զայլէսի սայէի հաղրէթը ճիհանտարիտէ
քիւլլիյէն տէֆիւ իզալէ գըրընմըշ օլմաղլէ, ասարը պապի օլ-
մագ իւզրէ զարպ օլունան ալթուն Ֆապլէր պու տէֆա լա-
ղըմ կէլէնլէրէ թէվճիհ գըրընմագտա պուլունմուշտուր :

— Նէմէ տէվլէթի հարալիյէ սէֆինէլէրինտէն Վարօլինս նամ
գօրվէթ կէչէնտէ թէրսանէի ամիրէտէ միւճէտատէն թամիր
գըրընմըշ օլմաղլէ Նէմէ իմէրաթուրունուն քէմայը իֆլիթիա-
րընը միւճիպ օլուպ, պապը ալիյէ ըզնարը թէշէքքիւր գըրըն-

տրդտուն սօզրա, իման ընդիմ Սահմուտ բաշայէ, վէ պաշ մէյ մար Սէհմէտ պէյէ պիրէր գրթա նշան տախի կէճնտէրիմիշ տիր: Ինկիլիզիմ տախի ինքիւն ինքիւն նամ պիր գրթա վաբօր ֆրգաթիյնի Չանագ գալէսինէ կէլմէքսիզին ագ իւրլը նամ մահալէ կէ ճէլէյին օթուրուպ սագաթիւնմը օլմալէ, օ տախի թէսրանէի ամիրէ հափուզու նաա թամիր գրլնմըշար:

— Սէֆախիմի Ս իւքէրպը սալթանաթը սէնիէտէն օլուպ, ու մուրու մալիէտէ շէօհրէթշուար օլան Դաֆըզ փաշա օն պէշ կիւն ագտէմ, ախշամ թաամլնտան սօզրա նուզալ իսապէթիւ լէ վէֆաթ իլլէմիշ տիր:

— Իտրնէ վալիտի նասպ վէ թային պույրուլան Դըպըզը Սէհմէտ փաշա միւգթէզպը ուսուլ խաքիբպը շահանէյէ եիւզ սիւրուիւքաէն սօզրա, կէչէն բազար էրթէսի կիւնիւ մէքէզը մէմուրիէթի օլան էտիրնէյէ ագիմէթ իլլէմիշ տիր:

— Սրար վալիտի Դապագ Սէհմէտ Ս լի փաշա զատէ Սէհմէտ Ս լի բաշա պու տէֆա Իշթիա նամ Դրանսըզ վաբօրի իլէ աթիթանէյէ վիրիւտ իլլէմիշտիր:

— Դսիւպի տէվէթը ալիէտէն Դրանսըզ պէյլըք ֆապրիգա լէրինէ սրիարըշ օլուան գըրգ պին առէթ գաբսուլու թիւ ֆէնը բէսիտէի իթիւմ օլարապ ճէսթէ ճէսթէ ճիւմլէսի աթի թանէյէ կէճնտէրիմիշ տիր:

— Գարա տէնիզին ահլալընա վագըֆ օլմագ իշիւն տօնան մայր հիւմայուլտան իրի թագըմ կէմի գարազօլ մէմուրիէթինէ թային գրլնմըշ օլմալէ, օն օն իրի կիւնտէ նէօպէթլէրի տէյիշիւ լէրէք իճրայը մէմուրիէթ իլլէմէքտէ օլտուգլարը իսթիսպար գրլնմըշ տիր:

— Պու այ գարֆրիտա աթիթանէտէ պէշ օն տէֆա եանղըն զուհուր իթմիշ իսէտէ համու օլտուն էթրաֆընա սիրայէթ իթ մէյլէք, վէ ֆագաթ պիր իքի խանէ վէ տէւքեան եանտրագ պատարըրմըշ տիր:

— Կէչէնտէ վագի օլտուզու միսիլիւ հալէպտէ պագը քէն տիւի պիլմէզ արապ սէրսէրիլէրի, ֆէսատ չըպարըպ միլլէթ իսէ վիլէյէ խասարաթ իթմէք վէ քիլէսէլէրի եագմագ միսիլիւ հա պատաթէ գալգըշարգլարը վալի պէլտէ սիւլէյման բաշանըն մալիւմի օլտուգտա, թէսապիրի լաղըմէնին իճրատըլա ճիւմ լէսինի էլէ կէչիլիւպ մահպուս իթմիշ, վէ ֆէսատ պաշարընը տախի Բատօս ատանընա նէֆը իթմիշ օլմալէ, պու վէ ճհ ի

լէ ասայիչ վէ իսթիրահաթը միւլը իսէվիէ պոսքոնտա վադի
օլան հիւսնիւ հիւսնիւստէն իզհարը շիւքրանիէթ իթմէք իշիւն
պիլճիւմէ միւլը իսէվիէ Փիսգոպոսլարը ճանիպի պոսլը ալիյէ
թէշէքքիւր արզումահսէրի կէօնտէրիլիշ տիր . վէ պուստան
պէջլէ տախի իհթիաթ իշիւն օրանըն նիգամ ապէրի պաշգա
մահալտէ նազլ օլունմայարագ օրատա իգամէթ իլէմէլէրի էմ
րը ալի իգոիգասընտէն պուլունմաղ իլէ թէշէքքիւրէն իլան օ
լունուր :

— Պիր միւտէթտէն պերիւ հիւքիւմէթը մըսըրիյէնին ու
մուրու խարիճիյէսինտէ միւսթախտէմ՝ Նուպար պէյ , վէ Նա
քէլ պէյ , պու տէֆա Վ իէննա վէ պերլին ճանիպլէրինէ մէ
մուր թային պույրուլմուշար օլմաղլէ , մումայիլէյհիմ սալլը
մագսէտլէրինէ միւթէրահի պուլունմուշար տըր :

— Կէշէնտէ Նիթանէտէն ազիմէթ իտէն Նիսթարքի Վ օղո
ֆէթ , պիր միւտէթ վիէննատէ արամ վէ իգամէթ , վէ պազը սիւ
ֆէրա իլէ միւլագաթ իլէտիքտէն սօղրա Վարլըզպատ նամ տաղ
համամլէրինէ ազիմէթ իլէմիշ տիր :

— Նիթանէ վէ ճիվարէրինտէ հէր նէ գատար եաղմուր
եաղմայըպ գուրագլըգ հասըլ օլմուշ իսէ տէ , պունուն մուլա
յիրի օլարագ , Նիկիլթէրրա վէ Պրանտա վէ Նսթրիատէ շիւ
տէթիւ եաղմուր վէ տօլուլար եաղըպ , վէ տէլէր ճէրէան ի
տէրէք , ինտան վէ հայվանաթ , վէ պաղէ վէ թարալէրէ քիււ
լի իասարաթ վէրմիշ տիր :

— Պրանսըգ իմէրաթօրիչասընըն թէքրար համիլէ օլտուղու
հավատիսի նէմշէ զագէթալէրին տէ մուհարէր տիր :

— Նիթանէ տէ սայէի շահանէտէ իհտաս օլունաճագ պանգա
յը օսմանիլէ մուսավէնէթ իտէն Նշրուպատէ միւգիմ միւթէպէր
ադճէ սահիպլէրին սարրաֆլէրին վէքիլի պուլունան միւսիւ թիւ
վէ Շօվէլ կէշէն բազար կիւնիւ Վալաս վաքօրի իլէ ասիթանէյէ
վասլ օլմուշ տուր . պանգայը մէղքիւրին աչըլմասընա տայիր , պան
գա միւէսսիպլէրիլէ պիլ իսթիշարէ հէր նէ թէտպիր լաղըմ կէլի
սէ իճրասընա մումայիլէյհին բուխսաթը քեամիլէսի պուլունտու
ղունտան պիր գաշ մահտէն պերիւ իֆրաթ մէրթէպէտէ գու
հուրա կէլէն շու ագճէ թիճարէթի մէն օլարագ , մէպիւքեա
թըն ֆիաթը մուգարրէրէ իւղրէ ալընուպ վէրիլմէսի մէմուլ
տուր :

— Չանագ գալէսի պօղազը արշարըսընտա պէշէքլէր նամ

մահալու թէ՛միր իւզըն պուլունան Ֆրանսիոյ տօնանմասընն պաշտօնանտօրը | Կիրաւ տը | ասիւս թէպտիլ օլունուպ, էէրինէ Ֆրիտյունդ նամ իւշ անպարըլ քալին իլէ Կիրաւ Համլէն նամ քիմէսնէ վաղ օլմուշ տուր : Կարինու մէզքիւր միւճէ տաէ տէն տօնանմըլ օլմալէ կէրէք աքբերի ալըշտրմաք վէ կէրէք կէմիւ նին եօլունա պապմաք իւզըն պէր վէճհը թալիմ օրալարուս օլթա ուրմագտա իքէն, սիւքիւնէթը հալատէ սուլար իլէ քիււ չիւք Սալուս առասը իւզէրինէ տիւշիւպ օթուրմուշ, վէ գարիւ նասը եէրինտէն օյնայարագ սու իթմէյէ պաշամըլ, մահալը մէզքիւր Ինկիլի վէ Ֆրանսիոյ տօնանմասընն տուրտուղու եէրէ զայէթ եապըն օլտուղունտան իքի տօնանմատէն տախի տէօրթ պէշ պէօլիւք վաբօր եէթիշիւպ, աղըրըղը պօշաթուրգ տան վէ տէօտ կիւն տէօրտ կէճէ չալըշտրգտան սօղրա կէմիյի եիւզաիւրմիւշէր վէ թէլէֆ օլմագ մուխաթարասընտան գուր թաբմըշլար իսէ տէ, սույու քէստիրէմէմիշ օլտուգլարընտան, հալուգա կիրիւպ թամիր օլունմաղա միւհթաճ պուլունմուշ : Կէլէն կէլէն վաբօրլարտան քէյֆիէթ Կաբուտան Սահմուտ բաշա հաղընթէրինին մալիւմի օլտուգտա, սէրիան քէշֆ իտիւպ, հալուգա լուղում կէօրիւնտիւյիւ հալտէ Լսիթանէյէ ալըտ կէ թիւրմէք իւզըն Սիւրալայ Սուսթաֆապէյ իլէ, Պահրիյէ թէր ճիւմանը պու աճիլլէրինի պաղը պահրիյէ միւհէնտիսլէրիլէ վէ Լսէր Ղէտիտ վաբօրիլլէ մահալը գաղայէ կէօնտէրմիշ, վէ կէճէ կիւնտիւգ տէօրթ թուլումպա իշէյէրէք սույուն եէնիլմէտիյի միւշա հատէ իտիլտիկտէ, Լսիթանէյէ կէլմէսինէ գարար վէրիլիւպ ալ տէթ օլունմուշ տուր, Սէֆինէի մէզպուրէ իշ պու թէրսանէի Լսիթէյէ վասըլ օլարագ թամիրինէ մուպաշէրէթ գըլընմըլ տըր :

ԻՕՍԻՐ ՎՈՒԳՈՒԸԹԻ

Գաթըրճը Եանի նամ հայտուտուն իզմիր վէ ճիվարէրինտէ մի թէճաօր օլտուղու էնկուի ճիւրմ վէ հապասաթըն պաղըլարը մէճմամըղա տախի արալըգ արալըգ տէրճ օլունմուշտուտու, պու տէֆաքի վուգուսթը տախի շու վէճիլէ հիքնայէ օլունուր :

Պունտան օն պէշ կիւն ագտմ պէշ օն իզմիրի տէլիգանըլար թալանն ալումագ իւզըն իզմիրտէն իւշ ստաթ ուզագ Ուղուն աստա նամ մահալէ պիր բէրէմէ իլէ վաղ օլուպ, պու քէյֆիէթ գաթըրճը Եանինին էվէրճէ մալիւմի օլմուշ օլմալիլէ արգալալընտան տիւշիւպ քէնտի տախի ասայը մէզքիւրէ վաղ օլուր, վէ քիմնէյէ պիր շէյ սէզ տիրմէք վէ իզմիրէ պիր խապէր կէօնտէրիլմէք իշիւն գըլըտա օլան գալըճըլարը

պողոտայի գայլագործներ բարալար վե գարջը կէլէկէրի էօթալ ըրիւր : պատէհու քննութի վե շէրէքէրի զապթիսէ գըլաֆէթինէ կիրիւ գըլըտա օթալ ըրիւր : վե իշէրինտէն պիր գաշը ավճըրըրը պուլու պ աղա սիլի իսթէյօր թէգքէրէիլէ պագածագ տէրի թօփ լալը պ Գաթըրճըրն հու զուրուճա կէթիլիւր : վե թէգքէրէիլէ օլմասըրը աննաշըրըգ աա : պէր միւճիպի ուսուլ թիւֆէնքէրի էլէրինտէն ալըպ յալլալա պօշաթըրըր : պա տէհու իշէրինտէն միւթէպէրէրինն գօլըրըրի պողաւը պէրապէր ալըր : վե պինէր լըրա ճէրիմէ վէրմէտիքճէ գօլթմուլամայաճաղարըրն խապէր վէրիւ ֆաթիլէպէրինն խապէր վէրմէք իլինն ավճըրըրտան պողըրըրըր Իզմիրէ կէօնտէրիւր : պատէհու պիր գալըղա պինիւ պ Թաւղույա վէ անտէն Անատօլույա գաշմագ միւրտա խոէր : տիճըա ըրն գուսուրու պիր գօճա գարըրտան խապէր ալըպագ տաղարտա կիլլէնիւ պ օրթայա չըգմաղար : Իզմիրէ խապէր կէօթիւրէնէր պու աղալըգ վապ օլուպ : վե գաթըրըր Էանի օլտուզուճա պիմէրէք , Գարա պուրուճ իւրադարըր պիլի պաթըր տէրի խապէր վէրիլիւր : վե գաթա պաշը օն պէշ գաթա ալըրագ պու հալաուալըրն աղգաւըրա միւսալ լաթ օլուպ եթիլիւր : վե պաշըրըր թիւֆէնքէ պիրիլիլն չաթըրմաղա : պու գալիւշալըգ առադնտա գօլըրըր պաղը օլանըր տէնիլէ աթըրըրըր խէ տէ : Էանի պիրինի վուրուպ էօթիւրիւր : վե օ պիրի գալըգճըրըր պարապար գուրթուլուպ : գաթա պաշըրն գա յըղընա չըգար : անճագ պու գարըրըրըք ալըրըրտա , Էանի սաթուլուպ գարայա չըգար : վե հէր նէ գաւար տաղ թաշ առանըրըր խտտէ : չարէսիլ պու լուճմայը պէ կէշմէգ :

Պու Էանի գաթըրճըրն ճէսարէթի զայէթ աճայիլ սիր : վե կէօլիւմիւպիւն էօ նիւնտէ վապի օլմամը օլա : մասալարտա օղուտուզա մուգ հիքիայէրէրէ պէնդէր : Մէրուճ պիր գաշ հաթիւ ալ տէմ Իզմիրէ սէրպէսթճէ կէլիշ կէլիւր : վե գօլըրըրըր պողալըրըր ավճըրըրն պիրիսի իլէ պիզըրթ կէօթիւշիւշտիւր : Հէր նէ հալ խէ ահա լի Իզմիր հիւքիւմէթ թէրաֆըրտան պու տէֆա պարի պիր իճրա վէ պիր մուամէլէր գաթիլէ մուլթաղըր տըրըր :

— Թէմուղ 20 փաղար էրթէսի կիւնիւ Խամայիլ փաշա հազ ըթթէրի , Լսէրի ճէտիտ վաքօրու իլէ քէնտի մէքէզի մէմու ըիլէթի օլան Իզմիր ճանիպինէ աղիմէթ իթմիշ տիր :

— Լըմէնի միլլէթինն Պանտըրմա աւաջնարդու պուլուճան Ըրիստակէս Փիսգորոս , միլլէթ վէ Տուհանի մէճլիսի իթթիւ ֆաղըր առասըրիլէ պուլնտան ագտէմ Լտընէ փիսգորօսու ինթիւ խապ գըրընմը օլմաղիլէ , մուճայիլէյ հէլէն բաղար էրթէսի կիւնիւ մէքէզը մէմուրիլէթինէ աղիմէթ իլլէմիշ տիր :

— Լիլնէ միլլէթը Լըմէնիանըն սաքին օլտուզու Խաս քէյ գարիէսինտէ զայէթ մուլթաղամ պիր գըղըր մէքթէպի աշըլ մը օլմաղիլէ , հիւսնիւ մուվաֆֆագիլէթէ մազհար օլմասըր թէպրիք օլուճարագ իլան օլուճուր :

— Մէտէնիլէթէ չէօհրէթշուար օլան Լըրորա միլլէթէրի նէգտինտէ տախի պիր մահալտէն պիր մահալէ սաքէր նագը օլուճուտուզու էսնատէ , չարէսիլ պաղը ուլըրընտուղըրգըր միւշահատէ օլուճա կէրտիլի ճիւմիլէյէ մալիւմ տիր : Պու տէֆա Լնգարէտէն թէրթիւ օլուճան ապէրին տախի չէնտ կիւն էն

գարեալ տէ արամ վէ իգամեթի լաղամ կէլմիշ օլմաղէ պու ճի-
հէթլէ ահալիի պէլտէյէ ճիւղէի վէ քիւլիւ պիր մազարրաթ
հասըլ օլմամասը իշիւն վալիի պէլտէ պուլունան փաշաննին հիւմ
մէթ վէ իգտամի, վէ կէճէ կիւնալիւզ վազը օլան տրգաթ վէ
իհթիմամը հէր վէճիլէ շայանը թահսիյն վէ փէսէնա, վէ միւ-
ճիպի շիւքրանիէթը սէքէնէ օլմուշ, սէմէրէի նաֆիասը տախի
էքսէրը ճիհէթլէ միւշահէտէ օլունմուշ օլմաղիլէ պէր վէճիլ
թէշէքքիւր պու մահալաէ տախի իլաննա իպթիտար գըլն-
մըշ տըր:

Վ իճուտու ինսաննին միւլթէլա օլտուղու էմրաղը միւշքի-
լէտէն պիրի տախի գըրըգ վէ չըգըգ մատտէի վէճիէսի օլուպ,
համո օլտուն շունուն տախի էհլ իւ էրպապը պէլտէմիղտէ նօգ-
տան օլմոյարապ, հասպ էլ գաղա պու միսիլիւ պիր իլէթը միւշ-
քիլէ տիւչար օլանիլիին, հաղիգ գըրըգճըլար մուալէնէթլիլէ
աղ վէ չօգ վազթտա քէսպը իֆապաթ իլէմէլէրի տէ մէշուտ
տուր, պու ճիւմիլ շու գաղայա տիւչար օլան էշտտըն գըրըգ-
լարը սարըրըղը հալտէ, էքսէրիա պաղը մուամէլաթը ճէրահիէ
վէ թըպիլէյէ տախի էշտտը իհթիաճլէրի օլաճաղընտան, շու
իքի զէնաաթտէ տախի մէհարէթի օլան պիր թապիպին, գըրըգ
վէ չըգըգ իլէթլէրինէ տախի տրգաթ վէ իհթիմամը մախտու-
սէսի օլտուղու հալտէ իֆրաթ մէրթէպէ սուհուլէթ վէ մէն-
փաաթ հասըլ օլաճաղը շիւպհէտէն միւսթէլնի տիր, իմոի մէկ-
թէպը թըպիլիէի շահանէ, վէ Վ իէնա ագատէմիասը թապիպ-
լէրինտէն, Վահրիէ իսսթախանէսի մէմուրու Վայիմմապամ
տօգթոր Վրէկօտը Վանօլիշ ճէնապլէրի, պու միւշքիլի հալլ իւ
տիւպ, պահրիէ իսսթախանէսի տէրունիտէ միւտտէթը մէ-
տիտէ թէճրիւպէ կիւզարի օլան տրգաթ վէ իհթիմամլէ, հէր
նէվի գըրըգ վէ չըգըգլարըն տահա պիր էհսէն վէ էսհէլ սիւ-
րէթլէ աղ վազթ զարֆիտա շիֆայապ օլմալէրինէ պիր թարզը
ճէտիա իհթիւրա վէ միւթալաա իլէմիշ օլմաղէ սէմէրէի նա-
ֆիասը տախի իսպըճա քէսան իւզէրինտէ պիլ իճրա կէօրիլմիւշ,
վէ պէլիք սէֆինէլէրինտէ եիւքսէքլէրտէն տիւշիւպ իսիւրտու-
խաշ օլարապ էլտէն վէ այագտան մահրում օլաճապ նիշէ պիշա-
րէկէաննին պէշ օն կիւն զարֆիտա գօլթուգ տէնէքլէրի իլէ
իսսթախանէ գօլըշլարընը քէշթիւ կիւզար իլէտիքլէրի տէ

րէյ էլ այն մէջհուտու ածիղանէ միզ օլմուշուր :

Թապիպի մուճայիլէյհին թարիֆիւ պէյանի իւզըն , գրորդ սարմատա իւշ շարթ մէվճուտ օլուպ , պիրիսի գրորդը Խէրլի եէրինէ վաղ իտիւպ սարմագ , վէ իբինճիսի սարտըգտան սօղրա գրորդը եէրինաէն օյնաթմամագ , վէ իւշիւնճիւսիւ եէնի պիր գաղատան էսիրկէմէք օլուպ , պու անէտէք պէլտէմիզ գրորդ ճըլարընըն իսթիմալ իյլէտիկի ատէթա գրորդ պաղլարընա հէր նէ գատար տրգգաթ վէ իհթիմամ օլունտա եինէ պու իւշ իոււ սուսուն պիրինտէ գուսուրսուզ գուրթուլմագ միւշքիլ օլուպ պագէն տախի քէսրէթը իհթիմամ վէ տրգգաթտէն եանի պու ուսուլ իւզըն իւշ պէշ կիւնտէ պիր պաղը չէօղիւպ գրորդը եօգլամագ լաղըմ կէլտիլնտէն , հիշ օլմաղտա գրորդը եաբըշմու տան եէրինտէն օյնաթմագ մուխաթարասը նօգսան օլմայաճա ղընտան , վէ պիր տէ գրորդըն ճէսամէթինէ կէօրէ խասթանըն իւշ պէշ այ տէօշէք եասրըր օլաճաղը ճիհէթլէ պիթթապի էմ րաղը սայիրէյէ միւպթէլա օլաճաղը էճիլտէն , շու մահգուրլար տան գուրթուլմագ միւճէրէպ Սօթէն նամ քիմէսնէնին մուտիւ խարէն իճատ իթմիշ օլտուղը գրորդ պագընըն իսթիմալինէ միւհ թաճ օլուպ , պունուէն զայէթ հաֆիֆիլիկի իլէ պէրապէր սէրտ վէ գալիլիկի ճիհէթլէ մէզքիւր մահգուրլէրտէն քիւլլիէն աղտո օլմաղը թապիպի մուճայիլէյհին խասթախանէի մէզքիւրտէ վա ֆիր միւտտէթ իսթիմալինտէն տախի նէֆիւ ֆայտէսի վէ մու հասսէնաթը ֆայիգէսինիշէ քիմսէլէր իւզէրինտէ միւշահէտէ գը լնմագտա իսպաթ օլուպ , տէրէճէի սըհհէթէ վասլ օլմուշ սուր , վէ եինէ մուճայիլէյհին թէճրիւպէ կէրտէսի օլտուղու վէճհ իլէ պու պաղ իլէ սագաթլանան մահալ հէր գաշ փարշա օլա սրգը պիթիշտիրիլէր , վէ եէրինտէն օյնամագ մէրթէպէտէ սարըլըր օլտուղունտան , խասթանըն այլորճա պիթէվի տուրմասը վէ պու եիւզտէն էմրաղը սայիրէյէ միւպթէլա օլմասը լաղըմ կէլմէյէրէք հաթտա ազալարը օյնագ մահալլէրինտէն հարէքէթ իթտիրմէք տախի միւմքին օլուր : Այ հասըլ պու ուսուլու ճէտիտէ իլէ այագ վէ պաճագ գրորդլարը սարըլուրը հալտէ նիհայէթ իւշ պէշ կիւն գուրֆընտա գօլթուգ տէյնէկի իլէ հարաքէթ իթմէք տախի միւմ քին օլուպ , եալընըզ սարըլը օլան այագը , պօյունտան արտմա իւզէնկի մագամընտա պիր պաղ իլէ ասմաը լաղըմ կէլիւր : Իշթէ շու մէնֆաթընը Պահրիէ խասթախանէսինտէ պիզգաթ միւշա հէտէ իթտիրմիզ ուսուլ ճէտիտէյի իլան իթմէմիզտէն միւրատ ,

պուս միտիլիւ գազայէ տիւշար օրանդարա պիր խրզմէթը խայրիէ
իթմէմիզլէ պէրապէր , ինսանիէթէ ֆայտէլիւ պէջլէ պիր ու-
մուրու նազիքէյէ տէվամ վէ տըգգաթ վէ սարֆը զին վէ իհ-
թիմամ իտէն Տօգտօրու մումայիլէյհէ տախի իճրայը վաճիպէի
թէշէքքիւրիւմիւզտէն իպարէթ տիր :

Թ Ե Օ Ի Է Թ

Վ իննա Միթարեանդարը միւթէհայդանըտան , ֆազիլէթլիւ Վ . Հ . Բառ-
նարաւ Հանըմեան , կիւլիսթանը խատիպէյի բուհանիէթտէ , մանէնտը վէրտը սէ-
ֆիտ , ֆէզայիլի ճէլլէի բուհպանիէթի վէ տիւղազը պէրիւզիտէի ինսանիէթի իլէ
րէվնագտազը հայաթ օրտուղու հալտէ , պիր իլլէթը միւշքիլէ տիւշար օլարագ մագ-
տապը մէվթը պիվագթիլ , կէշէն թէմուղու 23 իւնճիւ բէնշէնպէ կիւնիւ Յէ սիննտէ
նիհայը նէվրէսթէի հայաթը դաթ օլարագ միւրդի վարիպէի բուհի առէնը սէմա
վիյէ թայրան իտիւղ , ֆէրտասի ճիւմաւ կիւնիւ գիյնէթը ազիմէ իլէ ճէնպէթի
Պէյ օլլուստա քեային սուրբ Յակոբ քիլիտասընա տէֆն օլուսմուշ վէ պիլճիւմի
ազրասպաւ թալիւգաթը վէ միւթէհայիլի սահպալը մէմտուհէսի օլան զէվաթը
ոպիրէ տէրեայը էլէմ վէ էսէֆը նագապիլի թէնէլլիէթէ կիրիֆթար օլմուշ օլմալէ ,
ընլէ , պէր վէճհը թազիլէթ պու մահպէ տախի իշպու քէյֆիէթը մուէլլէմէ տէրճ
վէ իլան գըլըմըլ տըր :

Ե ինն մանասթըրը մէպուր միւթէհայդանըտան վէ իլիւմ վէ մէարըֆը վէ
աշնայիլի էրնէի միւթէնէվիէ իլէ շէօհրէթ շուար օլան Վ . Հ . Փիլիպպա Ճամ.
ճիւն ճէնապլէրի տախի մահը սապըգ էվայիլլիտէ Վ իննստա վէֆաթ իթիւշ օլ-
մաղլէ , էտալը մէրաոմի թազիլէթ գըլընտա , իլանը հալէ իպլիտար գըլըմըլ տըր :

Թ Լ Վ Ա Ր Ի Ի

ՎԵՆԵՏԻԿ ՎԵ ՃԻՆՒՎԻԶ ԿԵՄԻՃԻԼԵՐԻ

ՎԼԻ ՔՐԻՍԹՕՖ ՔՕԼՕՄՊՈՒՆ

ԱՄԵՐԻՔԱՅԸ ՊՈՒԼՄԱՍԸ

Լեւիւնքի վէ Կահա Էվէլքի Ֆեճմալարաան Կադիլէ :

35 .

ՔՕԼՕՄՊՈՒ զիր Գաչ այ Սպանիաա աբամ վէ իգամէթ իլլէ
տիքտէն սօղրա Սպանիա գրալընըն վաաի իւզըն հէր պիր թէ
տարիքեաթ հազըր օլտուղունտան թէքրար Լ'մերիգայա ազիմէ
թէ մուպաշիրէթ իլլէաի : Քօլօմպոսս պու տէֆա վաֆիր կէմի
լէր վէրիլիւպ , անլէր իլլէ պու եէնի տիւնեայէ , ասկէր , թաի
ֆէ , չիֆթաճի , տիւրկէր , տիվարճը , վէ էհլը գէնաաթ սօյրը
էսնաֆ , վէ շու եէնի տիւնեա մալ վէ սէրվէթինէ թամա ի
տիւպ հէր թէրաֆտան Գօշուպ կէլէն պիր թապըմ խօվարտա
վէ տէրպէտէր քիմնէլէր տախի նապլ օլունտուլար : Պուլլար
տան մատա Քօլօմպոսս պու կէմիլէրէ պիր թապըմ տիւրկէր վէ
տիվարճը վէ չիֆթաճի ալէթլէրի , վէ Լըրօբատա Գուլանըան
հայվանաթտան վաֆիր թաուգ , վէ Գօյուն , վէ տօմուգ , վէ ի
նէկ , վէ Էօքիւգ , վէ Էիւք վէ պինէք պարկիրլէրի , հասըլը Էվ
գաղարընա Գատար , հէր պիր տիւրլիւսիւնտէն խայըճա շէ
Էիւքլէթաի , չիւնքի օ անէտէք պուլտուղու ատալարտա օ մի
սիլիւ հայվանաթա բասթ կէլմէմիշ իաի : Իշթէ պունճա էշեա
վէ մախլուգաթ իլլէ Քօլօմպոս տէֆայի սանի օլարապ Սպանիա
Գըրլարընտան այրըլպ Էօլա բէվան օլտու . վէ սապըգը միսիլիւ
պու տէֆա տախի քեաֆֆէի ահալլի պէլտէ , պու ալայըն սէյր
իւ թամաշտսը իշիւն սէվահիլէ տէօքիւլիւպ , քէմալի մէսէր
բէթլէրինտէն նաշի Քօլօմպոսուն կէմիլէրի կէօլէ կէօրիւնմէգ
օլունճայա Գատար պիր ավաղ չալըրըշարգլարը Դը օլ սէտալէրի
տաղտան տաղա աքս իտէր իտի : Պու տէֆա բասթ հալպէ թէ

առտիֆ իտէրէր օթուղ կիւն զարֆընտա Վմերիգա գլըրարը կէս
րիւնմէյէ պաշտարը , վէ իւր տէֆա պուլտուղու առաւարա վաւ
օլմադսրըն սայիր նիչէ միւնպիթ վէ միւֆէրրիէ տտայարա տա
խի րասթ կէլտիլէր : Պուելարտան պիր պէօյիւճէյինէ եանաշըպ
գարայա պազը քիմնէլէր չըգարտը իսէ տէ , պուլտնըն առէմիւ
րի զայէթ վախշի վէ եապանի քիմնէլէր օլտուղունտան գարա
յա իւր պազ պառան մարնէլէրին իւղէրինէ տօլու կիպի թաշ վէ
օգ եանդորտարը , պու ճիւմիւ սպաննօլլար պիր գաշ գարը է
լէ կէշիրիպ , իշարէթլէրինտէն պու առա ահալիսինին Գարայիպ
թապիր օլմանն զայէթ վախշի պիր գալմ օլուպ ինտան էթի ի
լէ պէպէնիր օլտուղլարըն , վէ պու գարըրտը տախի գալկատա
էլէ կէլմիլէր օլմաղէ ախամա սապահա պօղաղլանմաղա սապ
ընըրմը օլտուղլարըն ապնատրար : Վէ պիր թաղրիպ կիզէնէ
րէր ասը եապանի էրքէրլէրինտէն տախի էլէ կէշիրիպ վէ կէ
միւլէ կէթիրիւպ տիրէկլէրէ սըգը սըգը պաղլատըրը իսէ տէ ,
կէօղլէրինտէն աթէշ չըգարըպ վէ ախշէրինի կըճըրտատարապ ,
պաղլարըն գօրարըպ եանլարընա եանաշանլարըն իւղէրինէ հիւ
ճիւմ իթմէք իսթէրլէր իտի : Քօլօմպոս Սպանիատա իքէն մա
նասթըրարը գիարէթ իթմէքտէ օլտուղունտան Կոսպըլուֆ նամ
մանասթըրըն րահիպլէրի , պուլտուղու առաւարըն պիրինէ քէն
տի մանասթըրըրըն իսմինի թաղմասընը նիաղ իթմիլէր իտի ,
պու քէյֆիլէթ Քօլօմպոսուն իսթըրնա կէլիւպ , մէգքիւր եա
պանի առատան պրըմաղտան էվիլէ իսմինէ Կոսպըլուֆ թէսմիլէ
իլէտի , վէ թարիլի վէ խարթայա օ իսմ իլէ գայա իլէտի : Հիւմ
տիքի հալտէ պու առա ճիվարտա պուլուանն սայր ուֆապ ա
տալէր իլէ պէրապէր Ֆրանսա հիւքիւմէթի թահթընտա օլուպ ,
Լչան Կոսպըլուֆ իսմի իլէ միւսէմմա տըր :

36 .

Վայէթ ուղապտան կէօյ իլէ պիթիլէք կիպի մալի տաղլարը
կէօրտիւքտէ պալտտէ զիքը իւ պէյան գըրընան Սպանեօլա առա
պընա եաղաշըրգլարընը Քօլօմպոս Ֆէհմ իտիւպ , թօփ սէտա
սը իշիտիլէճէք գատար եաղընա կէլտիքտէ , օրատա պրապ տըղը
սպաննօլլար ալտէթ իթմիլինի աղնայարապ տէնիգ գլըրընա
թօփլանմալէրի իշիւն Քօլօմպոս պիր գաշ թօփ տթար , անճապ
գլըրեա պիր քիմնէ էնմէտիքտէն մատա օրալարտէ կէլինէն եա
պանիլէր տախի ալէլ աճէլէ սալուշուպ տաղլարա վէ օրմանլարա
կիզէնաիքլէրինի կէօրտիւքտէ , Քօլօմպոս պիր մոնա վէրէմէյէ

րէք թաճիւպ ի թաի, վէ տէր ագապ ֆիլիգալէրի էնտիրթիւպ
գարայա առամ եօլլաոր, վէ պուշլար չար չապրգ կէրի տէօնիւպ,
օրատա ագտէմճէ եաբընն քիւշիւք գալէնին եէր իլէ եէքսան
օլտուղունու, վէ եէրտէ սիլահ վէ էսպապ բարչալարը, վէ ինսան
քէմիքլէրի կէօրտիւքլէրինի նագլ ի թաիքտէ, Քօլօմպոս պրագ-
տըղը սպանեօլլարըն քէմիքլէրի օլտուղունու աղնայարագ գա-
լէմ իւ թարիֆէ կէլմէղ աճըլարա, վէ ինքիսարը գալպէ կիրիֆ-
թար օլտու: Սայրը սպանեօլլար տախի պու քէյֆիէթի իշիտիր
իշիթմէղ եօքարտա զեբրի կէլէն Վուաքանակարի նամ գազիքին
պիր հիլէ վէ խըյանէթինէ համլ իտիւպ, էմսալ վէ իպրէթ օ-
լաճագ մէրթէպէտէ տէհշէթիւ պիր ինթիգամ ալմաղա տալ-
րանմաղա պաշլատըլար, անճագ Քօլօմպոս պու մէրթէպէ հա-
պասաթ վէ խըյանէթէ ինանմայուպ, քէնտիսի պիզզաթ գալի-
քին եանընա կէլտի, գազիք սապըգընտան զիտտէ անը իլթիֆաթլէ
գապուլ իտիւպ վուգուի հալի պէր վէճհը պալա թէքմիլէն վէ
աղայարագ հիքեայէ, վէ սպանեօլլարը մուհաֆաղա իթմէք ի-
շիւն քէնտի առամլարընըն տախի էօլտիւլիւնիւ, վէ քէնտիսի-
նին եարալանտըղընը, վէ օպալարընըն գաօնապօ գազիք մարիֆէ-
թիլէ եանըպ քիւլ օլտուղունու տախի նագլ իտիւպ, եարա-
լարընը, վէ եանընը վէրանէլէրինի Քօլօմպոս իպրաղ իլէտի:
(Ս'էճմաթի հապաֆիս սաիֆէ 221 — 34) Քօլօմպոս Վուաքանակարի-
նին գապահաթսըղ օլտուղունու ֆէհմ իտիւպ, պիլ մուգապի-
լէ րուի իլթիֆաթ կէօսթէրտի: Մնճագ օնտան սօղրա նէ սպան-
եօլլար Վուաքանակարիլէ էմիէթ իտէպիլտիլէր, նէ տէ Վուա-
քանակարի սպանեօլլարա: Օլալալը գազիք Աւրօբատան կէլէն
պու զալիմ էճնէպիլէրին նէ մագուլէ ինսանիէթի օլտուղու-
նու, մէզբիւր Արանա վէ րէֆիքլէրինին իթտիկի զուլմ վէ ճէլը
իւ ճէֆատէն էյիտէն ֆէրգ իթմիշ իտի:

37.

Իշխասը մէզբիւր Սպանեօլլայա վասլ օլտուգտան պիր գաչ կիւն
սօղրա, Քօլօմպոս մայէթինտէ օլան էսնաֆը, վէ եօլճուլարը,
վէ էշեա վէ հայվանաթը տըշարը չըգարըպ, պաշլատը միւճէտ-
տէտէն պիր շէհիր եաբմաղա, վէ իսմինէ տէ, Սպանիա գրուի-
չասընա հիւրմէթէն Իլապէլ թէսմիլէ իլէտի: Պիր գաչ կիւն
զարֆընտա, միւճիգէ նէվինտէն օլարագ պու եէնի շէհրին տի-
վար վէ գօնագլարը վիճուտէ կէլիւպ, տիւնեա գուրուլալտան
պէրիւ շէօլ վէ օրման օլան պօլլէ եապանի պիր սահրատան Աւ-

րորաքեարի կիւղէլ պիր պէտտէ մէյտանա կէլտի, չիֆթձիլէր պաշտարար սաբանլարը իլէ չիֆթ սիւրիւպ, Քօլօմպոսուն տըգգաթլէ Լըրորատէն կէթիրտիկի պուղտայ տանէլէրինի էք մէյէ, սայըր էրպապը զըրաթ տախի վաֆիր սէնէլէրտէն պէրիւ Սիլիէատէ հասըլ օլան շէքէր գամըշարընտան պարապար կէթիրտիքլէրինի տիքիպ արթըրմաղա պաշտարար: Լը վագթ զարֆընտա Իգապէլ շէհրինին էթրաֆընտա օլան պիւթիւն թարլար պու զնգըլմէթ նէպաթաթ իլէ տօնանտը, վէ գա տիմտէն պէրիւ իշլէնմէմիշ վէ սիւրիւլմէմիշ օլան պէօլէ պիր միւնպիթ թօֆրաղըն սէմէրէյի պէրէքեաթընը վէ Լըրորա ֆիւ տանլարընըն չարչապըգ վէ կիւմրահ կիւմրահ հասըլա կէլտիլինի ճիւմլէսի միւշահատէ իթտիքտէ ֆէվգ էլղայէ մէսըուր օլ տուլար: Պու էսնատէ Քօլօմպոս սապըգը վէճհ իլէ Լըրորա տան կէթիրտիկի այնա, չընղըրադ, վէ սայըր թօհաֆիաթը եա պանիլէրէ տաղըտուպ, պէտէլինէ քիւլլի ալթուն թէրաքիւմ իթմէքտէ օլտու: Վէ պու ատանըն ահալիսի ղայէթ հալիմ վէ հազիմ թապիէթիւ օլտուղունտան հէմ քէնտիլէրի զէնաաթ վէ զըրաաթ թահսիլ իթմէք, վէ հէմ տախի սպաննօլարա պիր մուալէնէթ իթմէք իշիւն, պէհէր չիֆթձիլէ պիր գաչար թա նէ պու եապանիլէրտէն թագսիմ իլէտի: Պու պիշարէլէրին սա քին օլտուղու իգըլիմ հէմ սըճադ վէ հէմ նէմնաք օլտուղուն տան սպաննօլար միսիլիւ զահմէթ վէ ճէֆայէ տայանամադ լարըտը:

Քօլօմպոս իլէ պէրապէր պունճա ուղադ էյալաթ վէ պիւ լտտտէն կէլէն իսօլարտա վէ տէրպէտէրլէրին ասըլ մէրամ վէ մագսէտլէրի, վէ պունճա ուղուն եօլճուլուգ մէշադգաթ վէ մուխաթարալարընա բաղը օլմալարը, թաշ վէ թօբրադ միսիլ լիւ օրթալարտա ալթուն վէ կիւմիւշ պուլունաճադ կիպի մէ մուլ իթտիքլէրի տիարլէրտէ, չալըշմայարադ մալ վէ զէնկինլիք փէյտա իթմէք հալէսի օլտուղունտան, պու ուղադ եէրլէրէ տիւշիւպտէ չապալամադ, վէ անընլարըն թէրի իլէ եէվմիլէ նէ վալէլէրինի թէտարիք իթմէյէ մէճպուր օլտուգլարընը վէ Լըրորա սէֆաաթընտան վէ իսթիրահէթինտէն մահրում օլտուգլարընը կէօրտիւքտէ ճանլարը ղայէթ սըգըլըպ, պէհէր եէվմ Քօլօմպոստան սըգըլտը վէ շէքէայէթ իթմէյէ պաշտարար, վէ հըրս վէ էօճլէրինի պիղայըլ հագգըն պիշարէ եապանիլէրտէն

ալմայտ պաշարայրայ, գուտրեթլէրինտէն զիտտէ եիւք եիւքլէթ մէյէ վէ տայագ վէ ճէպր իլէ չաշըշտըրմաղա գալգըշտըրար: Քօլօմպոս պու էզլայէթի մէն իթմէտէ. սրզըլալ վէ շէքեայէթ տահա չօղալուպ, քէնտիաինտէն նիմէթ վէ էյլէք կէօրէնլէր տախի թուղէան իտիւպ, Եւրոբայա տէօնէլիմ տէյի չաղըրշ մաղա պաշարտըրար. պէօյլէ նամքէօր վէ գալպի ֆէսատ քիմնէլէր իլէ ըիֆադէթ իթմէքտէն իսէ տնէրտէն ուզագ օլմաղը Քօլօմպոս պին գաթ զիտտէ թէրճիհ իտիւպ, օլ վէճհ իլէ Եւրոբայէ տէօնմէլէրինէ իղն վէ բուխտաթ վէրտի. զալալը աւտամ ֆէհմ իտէմէտի քի, պու ինտաֆ վէ ինտանիլէթի, պիւս պիւթիւն խարապընա միւճիպ օլաճաղըտըր, վէ քէնտի էլլիլէ գանընը իլէր տիւշմանլարընը Եւրոբայա կէօնտէրէրէք էվլիի պաշընա երգաճաղըտըր: Վէ վագաա պու պէտխահ նամքէօրլար Սպանեայա վասլ օլուր օլմաղ, գրալ վէ գրալիչանըն հուգուրունա չըգըպ, Քօլօմպոսուն հագգընտա իթմէտիլէրի ֆատիտ իֆթիրա, սէօյլէմէտիլէրի եալան լագըրտը, իւղէրինէ աթմա տըգըրըրը գապահաթ գալմատը: Վէ հիւքիւմէթի տահա զիտտէ գապարթմագ իլիւն, Սպանեօլտտա հասըր օլան ալթոււնուն քեաֆֆէսինի քէնտինէ գալթ իթտի տէյիւ իլալլէ իլլէտիլէր: Քօլօպոս Իզապէլ գրալիչանըն իֆրաթ նազարընտա պուլունտու զունտան պու իշթիքեալէրէ միւշարալէյահա իպթիտտտէ հէվալէի սէմի իթիպար իթմէտի իսէ տէ, էքսէրիտ հասէտ վէ զարագ հուճուճաթըլա ֆաղիլէթին բայիմալ օլա կէլտիլի մէշ հուտ օլտուղու միսիլլէ, Քօլօմպոս տախի թէպրիլէի զիմմէթ իթմէկէ իրթիքեապ վէ թէնէղղիւլ պիլէ իթմէտիկինտէն վէ Պէրտինանտօ տախի հէր լագըրտըրա գօլայ ինանըր թագըմըն տան պուլունտուղունտան, Քօլօմպոսուն թուլթուպ կէթիրմէք, վէ ճիւնհա վէ գապահաթըր թէպէյիւն վէ թէհաղգուգ իթտիկի հալտէ շէտիտէն թէյտիպ օլունմագ իւզըէ, տէր ագապ իհսարէ մէմուր կէօնտէրտի:

39.

Վարաիպտէն տիր, պու մէմուրիէթը նաղիքէյէ գրալ թէրաֆընտան թային օլան օֆիչիալլէր, զայէթ խային վէ թաշ եիւրէլլէրի, վէ Քօլօմպոսուն տիւշմանլէրի թէրաֆլէրինտէն ըիշվէթլէ ելէ ալընմըշ զալիմլէր օլմաղլէ, սախիթ պիր շիթապլէ թահգիգ վէ թէճէսսիւսէ վագըրթ պրագմայարագ հէման իճրայէ թէշէպպիւս իտիւպ, Քօլօմպոսուն տիր թագըրիպ վէ

ասոր եօգ պիր պէհանէ իլէ կէմիլէ տավէթ իյլէտիլէր վէ օրա տա գաֆիլտէն Սպանիայա ազիմէթ խաէճէկինի քէնտինէ պէտ լիբլէ խապէր վէրտիլէր : Պու պինամուս քիմսէլէր պէօյլէ միւ թէպէր պիր տմիրալը գանլը վէ գաթիլ եարամազար միսիլլիւ գէնճիրէ տախի վուրմազա ճիւրաթ իյլէտիլէր , վէ պէօյլէ ճի հանը աթիգէ , պուռնա մալ վէ մէլալ վէ թէքմիլ պիր ճիհան պաղըշայան օ դաթը ճէլիլ սըֆաթ , միսլի կէօրիւմէմիշ վէ եմ սալի իշիտիլմիշ զուլմ վէ հագարէթէ պիլա իշթիքեա թէ համիւլ խիւպ , ապղնտէ պիր ֆէնա հարֆ վէ լաֆղ պիլէ իշի տիլմէտի :

Եթրաֆնտա պուլունան թայիֆէլէրին պուռնահագլըղա գալպ լէրի թագէթ կէթիլմէյիւպ , վէ եիւրէքլէրի տայանմայրպ , գէնճիրինի գըրըպ բարալամագ վէ խասիմլէրի բէնչէսինտէն գուր թուլմագ իշիւն կէմիլէ պէյէնտիյի մահալէ կէօթիւրմէք իւզրէ քէնտիւսինտէն իզն վէ բուխսաթ իսթէտիլէր իսէ , ալիճէնապ Քօլոմպոս , բահաթ տուրուն վէ պէնիմ իշիւն թէէտիւֆ իթմէ յին , պու գինճիրլէր պանա գրալ վէ գրալիչանըն էմիլի իլէ թու գըմըշտոր , եալընըգ անլէրին էմրի իլէ չըգա պիլիւ ր տէյի ճէ վապ վէրիպ ճիւմլէյի մաթ վէ հայրան իյլէմիշտիլ : Վէ վագտա պիւթիւն եօլու աղըր վէ պէտնամ գինճիրլէր իլէ կէշիւրիւպ հէր նէ գատար տա պէօյլէ միւճրիմ հիլէթինտէ պուլունամուշ իսէտէ պիւթիւն կէմիճիլէր թէրաֆընտան հագգընտա իքրամ վէ բա յէթտէ գուսուր օլմայրպ , հաթտէ վարտիանլարը տախի քէն տի իլէ լագըրտը իթտիքլէրինտէ , պաշարը աշըգ աիգ իւսթիւնէ կէլիլլէրիտի :

Քօլոմպոսուն սապրգա ֆիթուհաթ վէ գինէթ վէ ալայ իլէ վիրուտ իթմիշ օլտուղու Քալոս լիմանընա , պու տէֆա պէօյլէ գէնճիրպէնտ օլարագ պիր սէֆիլ գանլը վէ գաթիլ մա գամընտա վապ օլտուղու խապէրի ահալի Սպանիայա նէշը օլտուգտա , հասըլ օլան հայրէթ վէ դազասըլ տէրունու ամմէ թարիֆէ կէլէմէզ : Պերտինանտ գրալ վէ գրալիչասը իզապէլ պիլէ , թային իթտիքլէրի մէմուրլարըն զուլմ վէ հագարէթինի իշիտիւպ կէօղլէրի իլէ տախի կէօրտիւքտէ , վէ քէնտի թախթը սալթանաթլէրինէ պուռնա շէրէֆ վէ շէօհրէթ վիրէն պիր պէն տէլէրինին քէնտի բէյ վէ բիզալէրի իլէ պու հալը միւլէլմէ կիւրիֆտար օլտուղունու հիսս վէ ֆէհմ իթտիքտէ , կէրէյի կիպի

մահճուպ օլուպ, զինճիրսիզ վէ վարտիանարզ սէրպէսթճէ հու-
զուրյարընա կէլմէսինի էմր իյլէտիլէր. լաքին մուհաքէմէ օլուպ,
գապահաթարզ օլտուղու մէյտանէ չըգմարըքճա, զինճիրլէրին
չէօղլւլմէսինէ Քօլօմպոս պիր տիւրլիւ բազը օլմարըղընտան,
գրալիչա թէրաֆընտան պիզզաթ իպրամ վէ ըսրար օլունարապ
կիւճ իլէ զէնճիրսիզ հուզուրա չըգմայա գայիլ օլտու: Վէ ազ
վազըթ զարֆընտա, պիւթիւն եալանճը վէ ֆասիա իֆթիրաճը
լարը գրալիչանըն հուզուրունտա բէզիլ վէ ըսվայ օլուպ տիլէ-
րինի չէթտիլէր, վէ պիւթիւն Լըրոբա մուվաճէհէսինտէ նամը
պէտնամլէրի այան աչլըբար օլարապ սիբէրը լանէթ օլտուլար:

Պու ճիւմէ պէօյլէ պիւթիւն տիւնեա ալէմ էօնիւնտէ կի-
րիֆտար օլտուղու թահգիր վէ բէզալէթ Քօլօմպոսուն գալպինէ
զայէթտէն աղըր կէլիւպ օ կիւնտէն սօղրա տիւնեա քէնտինէ
խարամ օլարապ հիչ պիր վէճհ իլէ թէսէլլի պուլամազ օլտու.
վէ մէզքիւր զէնճիրլէրի տայիմա պաշը ուճունտա թաշըրտը,
վէ հէր նէ գատար միւշարալէյհ գրալ վէ գրալիչանըն էմրի իւզրէ
Լմերիգայա պիր իքի տէֆա տահա կիտիւպ կէլտի, վէ եէնի
ատալար վէ մէմլէքէթլէր քէշֆ իթտի իսէ տէ, պիր գաշ սէնէ
սօղրա Սպանիայա ալտէթինտէ աղըրճա խասթա օլուպ, վէ
վէլի նիմէթի օլան Իզապէլ գրալիչանըն վէֆաթընը տախի իշիթ-
տիքտէ պիւսպիւթիւն միւքէտտէր օլարապ քէնտիսի տախի ազ
վազթ սօղրա գըրգ տօգուզ եաշընտա օլարապ զահմէթ վէ մէ-
շապգաթ վէ տէրտիւ միհնէթ զալէպէսիլէ վէֆաթ իտիւպ
տիւնեայի ֆանիի թէրքլէ տար պագայէ ալտէթ իյլէտի:

41.

Քօլօմպոսուն Տիէկօ նամ պիր երքէք էվլատը օլուպ, հայա
թընտա իքի տէֆա պէրապէր Լմերիգայա կէօթիւրիւպ կէթիր-
միշ իտի. վէֆաթընտան սօղրա պիւթիւն վարիէթի վէ զարպ
ամիրալը իւնվանը տախի վասիյէթի իւզրէ պու օղլունա գալտը.
Քօլօմպոսուն ճէնագէսի վաֆիր ալայ վէ ազամէթլէ գալտըրը-
լըպ, տիւշման իվզասըլա իւզէրինտէ թաշըրտըղ զինճիրլէր տա
խի էմրիւ թէնպիհի իւզրէ պէրապէր օլարապ մանասթըրըն պի-
րինէ կէօմիւլտիւ, վէ եսէրի թէվարիխտէ նամը նամի վէ չէօհ-
րէթի միւէպպէտէն պադի օլտու:

Ինսանիէթին շէրէֆիւ իֆթիխարը օլան զէվաթը ճէլիլիւ
սըֆաթտէն պիրի վէ պէլքիմ էն պաշըճասը տախի վասֆը
ահվալինի եաղտըղըմըղ պու Քօլօմպոս օլմուշ իքէն, զատտար

Ֆէլէք, պունա պիւլէ միւսաատէ իթմէյիւպ, գաւոր իւ գըլմէ-
թի հայաթընտտ պիլիսիւպ թանըմայարագ զէնճիրլէր իլէ մէ-
զարէ կիրմէյէ մէճպուր օլմուշտուր: Պու տուր ճիհանըն հալի,
վէ միրաթը վուգոււաթլէ լէհճէի հալիմիզէ տիւզէն վէրմէք ճա-
յիզ իսէ, արուտա պունատա նագար պույրուլմագ սէվապ տըր:

42.

1498—1512 Բըրիսթօֆ Բօլօմպ եալընը մալիք օլտուղու իլմիւ
մարիֆէթի տէլալէթիլէ տիւնեայր ճէտիտի քէշֆ խաիւպ,
պիլճիւմլէ մէհարէթլիւ գաբտանլարը վէ ճէրպէզէլիւ տէնիզ
ատամլարընը զայրէթէ թէշվիք իթմիշ օլմաղլէ, կէրէք հայաթըն-
տա վէ կէրէք վէֆաթընտա սպանեօլ, փօրթէկիզ, վէ սայըր (շ-
րոքա միլլէթլէրինտէն խայըճա քէսան ճէսարէթլէրինէ կիւվէ-
նէրէք զարպ վէ շարգտա տէնիզլէրի արամաղա պաշլամըշլարըր
վէ կէրէք Մֆրիգատէ, վէ կէրէք Մմերիգատա խայըճա ատա
վէ գարալար տախի պուլուպ, տէվլէթլէրի մէմալիքինէ իլալէ
խլէտիլէր, օ գատարատաքքի օ վագթըն շահիտ վէ տինտար
Սպանիա վէ Փօրթէկիզ գրալարը, իլէրիւտէ կէրէք թէպաա-
լէրի վէ կէրէք կէնտիլէրի պէյնինտէ պէնիմ սէնին տավասըրըւ պիր
գիլ իւ գալ վէ մարագա կիւնահ վագի օլմամագ իչիւն, քէյֆիւ
էթի օ վագթըն տէվլիստէ ըրասէթը ըուհանիէի ումումիէտէ
պուլուհան ալթընճը Մլէգաստոր հազրէթլէրինէ արզ իտիւպ,
հանկը մահալ հանկը տէվլէթէ ըաճի օլաճաղընա սալիր շէրիա-
թընը թալէպ իլլէտիլէր, վէ օ տախի պուլտուգլարը էյալէթ
վէ մէմլէքէթլէրէ բրիտիլյան տինինի նէշը իսէճէքլէրինի եէմին
իլէ թահիւտ իթտիրտիքտէն սօղրա պիր եօլ պուլուպ, վէ օ
վագթըն խարթապըն էօնիւնէ ալարագ գուլթուպտան պաշլա-
յըպ ալըր ատալարընըն 300 միլ աչըղընտան պիր խաթ շէքուի վէ
խաթթը մէգքիւրիւն շարգ թէրաֆը Փօրթէկիզ տէվլէթինէ
վէ զարպ թէրաֆը Սպանեօլ տէվլէթինէ ըաճի օլտուն տէյիւ
հիւքմ իլլէտի, վէ պու խաթթա օ վագթթտան պէրիւ Խալիլ
Էփենդի թէսմիլէ գըլընտը: Վէ իքի գրալ տախի պու գարարը
թէշէքքիւրէն գապուլ իտիւպ, իթաէթ իթտիլէր, վէ եիւզ
լէրճէ սէնէ մէմլէքէթինին հուտուտի պու խաթթ իլէ թէֆրիգ
գըլընտը:

43.

Մէրհում Բըրիսթօֆ Բօլօմպ սօն եօլճուլուգլարընըն պիրին
տէ շիտտէթի ըիւզկեար իլէ թանըմատըղը վէ պիլմէտիլի մէմ

էքէթլէրէ տիւշմիւշ օլուպ, օրաւար ահալիսինին տախի զայէթ
 եապանի վէ խրչիյն օլտուղունու իշիթմիշ վէ կէօրմիւշ իւտիւ :
 Պուշար Սպանեօլարն իւզէրինէ հիւճիւմ խիւպ եաղմուր կիւ
 պի օգ եաղտրտրար իւզէրլէրինէ, վէ օգլարն ուճու զէհիրլիւ
 օթլուգ խիւլասալէրինէ պաթրրլմըշ օլտուղունտան, տօգուհան
 էքսէրիա իպլահ օլամազտր : Պու եապանիլէրին պաշլըճա մէշ
 զուլիէթի տէնիլին զայէթ տէրինինէ տալըպ, պիր նէվի սէտէֆ
 չըգարմագ իտի քի իշլէրինտէ զայէթ ալա վէ միւճէլա ինճիլէր
 օլուպ պու անէտէք Լըրոքա զէնանննն թէգեինաթէ գուլան
 տրղը ինճիլէրէ էմսալ իտիլէր : պու սէտէֆ իխրաճը զայէթ
 միւշքիւ վէ մուխաթարալը պիր խըզմէթ իքէն . օ գատար չօգ
 զուհուրա կէլիրտիքի Քօլօմպոս միւթէհայիր օլուպ մահալը մէզ
 պուրէ ինճի Դէօրֆէլէ թէսմիյէ իյլէտի :

Պատէհու էլէ կէչէն եապանիլէրտէն, քէնտի լիսանլէրի իւ
 լէ մահալը մէզպուրուն Բարիս էյալէթի թէսմիյէ գըլնտրղընա
 տախի վագըֆ օլտու վէ զայէթ եիւճէ տաղար, վէ տէհէթ
 լիւ ըրմագլարն տախի քէօրֆէղը մէզպուրէ ճէրեան իթտիքլէ
 րինի կէօրտիւքտէ, պուշա ճէսամէթլիւ արագլինին ատա օլա
 մայաճաղընր տախի ֆէհմ խիւպ, պէօյիւք պիր գարա օլտու
 զունու տէրք իտէրէք միւմքին մէրթէպէ խարթասընը չըղըպ,
 Սպանեայա կէթիրմիշ վէ օրատա տէվէթ խաղինէսինտէ տախի
 հըֆզ օլունմուշտու : Պիր գաչ սէնէ սօղրա պու խարթա, ֆիւ
 օրէնչալի Լմերիգօ վէսպուչիօ նամ գարտաննն էլինէ կէչիւպ,
 իշարէթի իւզըն արայրպ վէ պու ինճի քէօրֆէզլինի Քօլօմպո
 սուն թարիֆի իւզըն պուլուպ, խայլըճա զահմէթ վէ մէշագ
 գաթ իլէ պու գըյագ եապանիլէր իլէ իւնտիլէթ փէյտա իթմիշ
 վէ Լըրոքա թօհաֆիաթը իլէ զէյգըյմէթ ինճիլէրինի էլէրին
 տէն ալմըշ տըր : Լմտէթիտէ պու ֆիօրէնչալը Լմերիգօ պիր
 քիթապ եաղըպ քեաֆֆէի սէրէնճամընը վէ պուլտուղու մէմ
 լէքէթլէրին ահվալինի հիքեայէ իթմիշ օլմաղլէ տիւնեա ալէմ
 պու քիթապ վասէթասըյա Լմերիքաննն ահվալինէ վագըֆ օլա
 րագ Լմերիգօնուն մէմէքէթի տէյի աղըզտան աղըզա եայրըպ,
 Լմերիգա իսմի պու ճիհէթլէ պագի օլտու, վէ Քօլօնպոսուն
 հայաթընտա օլան նամքէօրըղա, վէֆաթընտան սօղրա պու տա
 խի իլավէ օլարագ, ասը քէնտի իսմի պաթալ օլուպ, վէ թէ
 վարիիս քիթապարընտա գալըպ ախէրինին իսմի քէսպը շէրէֆ
 վէ շէօհրէթ իթմիշ տիր : Իլէրիւն Կիւլմ օլունաճագ :